



1 stranici transkripta, to napominjem za branioca i sudije, da muslimanska  
2 artiljerija je otvarala vatru ka srpskim područjima i suprotno i u oba slučaja  
3 otvarana je vatra ka gusto naseljenim područjima.

4 Profesore Kecmanoviću, to nije potpun ili tačan prikaz onoga što se  
5 dešavalo u Sarajevu ili onoga što ste Vi znali, zar ne?

6 O: Tačno.

7 P: Zapravo, srpske snage su imale nadmoć, artiljerijsku nadmoć i pucale  
8 su ka centralnom delu grada i starim delovima grada, zar ne?

9 O: Kad sam rekao da ono što...što sam ranije izložio nije potpuna  
10 informacija, ja sam mislio na...na nešto drugo što sam propustio da pomenem, a to  
11 je da su muslimanske snage otvarale vatru i prema vlastitoj strani, kao što  
12 pretpostavljam, znate. General Mackenzie je bio prvi od zvaničnika međunarodnih  
13 koji je upozorio na to. Mi koji smo živjeli u gradu i bili dobro obaviješteni,  
14 kao što sam ja, imali smo...imali smo neke informacije o tome.

15 P: To je apsolutno netačno i Vi to znate. General Mackenzie je i u  
16 svojoj knjizi i u intervjuima jasno stavio do znanja da on nije bio u mogućnosti  
17 da utvrdi da su muslimanske snage bile odgovorne za takva zverstva. Vi to znate.

18 O: E... ja nemam dokument ovde, ali bio sam u Sarajevu... sam se još  
19 uvijek nalazio kad je general Mackenzie takvu izjavu dao. To je bilo nešto što  
20 je objavljeno i u sarajevskim medijima. Ja MacKenzijevu knjigu nisam čitao i ne  
21 znam šta u njoj stoji, ali znam da je takva izjava bila. Nažalost nemam ovde  
22 papire kojima bih to dokazao, ali...

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Gospodine, nije teško na Internetu potražiti i videti da u njegovoj  
2 knjizi on kaže "apsolutno ne" u vezi tih navoda i da on zna da muslimanske snage  
3 nisu bile odgovorne za taj masakr kada su ljudi poginuli u redu za hleb, i Vi to  
4 znate, zar ne?

5 O: Ovo što sam rekao, tvrdim i dalje da takva izjava postoji i  
6 postoje... kao dokaz za to, indirektan, dodatni dokaz. Mogu da Vam kažem da su  
7 bile vrlo burne reakcije zvaničnih foruma, muslimanskih, na tu njegovu izjavu i  
8 kao posljedica toga, general Mackenzie je ostao i do dan danas osoba krajnje  
9 neomiljena u muslimanskom Sarajevu upravo zbog te izjave.

10 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Tieger, mogu li intervenisati  
11 na trenutak? Čini se da u pitanjima i odgovorima je došlo do izvesne zabune.

12 Juče, gospodin Kecmanović nam je rekao da gusto naseljena područja su  
13 bila izložena artiljerijskoj paljbi i da se to dešavalo na obe strane. Ja nisam  
14 stekao juče utisak, niti na osnovu pitanja, niti na osnovu odgovora da je to bio  
15 izveštaj ovog svedoka u vezi toga da li je postojala ravnoteža, balans, kada  
16 govorimo o nadmoćnosti artiljerije jedne ili druge strane, već samo ono što su  
17 ljudi, zapravo, u gradu doživljavali. Tako da, čini mi se da ovde imamo dve  
18 stvari jer čak i sa artiljerijom male paljbene moći možete gađati civile isto  
19 kao što to možete uraditi sa puno artiljerije. A možete se i suzdržati da gađate  
20 civilne ciljeve tako da ne bi trebalo da govorimo sada o ciljanju.

21 Dakle, ovo su dve različite stvari. A sada se postavlja jedno treće

22  
23  
24  
25  
26  
27  
28  
29  
30

1 pitanje, a to je da li je puno ili malo artiljerije bilo, da li ipak postoji  
2 razlog da se smatra da su Muslimani ili pak Srbi gađali mete na vlastitim  
3 teritorijama. To su tri potpuno različite stvari i molim Vas da jasno napravite  
4 razliku u svojim pitanjima, jer inače će doći do zabune.

5 Izvolite, nastavite.

6 G. TIEGER: [simultani prevod] Hvala, časni Sude.

7 SVEDOK: Ako mogu ...

8 P: Profesore, molim Vas...

9 SVEDOK: Časni Sude, odnosno, gospodine predsedniče, samo bih precizirao  
10 nešto u...u Vašoj interpretaciji onoga što sam jučer rekao. Ja nisam pomenuo da  
11 su, bilo srpske bilo muslimanske snage gađale civilne ciljeve. Ja sam samo rekao  
12 da je bilo o...onoga što, pošto je reč o gusto naseljenim područjima, da je bilo  
13 ono znate, upotrebiću izraz koji... koji je kasnije nastao povodom NATO  
14 bombardovanja Srbije, ono što se naziva "kolateralna šteta". Cilj je... cilj je  
15 vojni a...

16 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Kecmanoviću, Mislim da upravo  
17 iz tog razloga sam i povukao reč "ciljanje" već sam govorio o pogocima koji mogu  
18 biti kolateralne prirode ili ne, ja sam ostavio otvorenu mogućnost time što sam  
19 se ispravio.

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Izvolite nastavite, gospodine Tieger.

2 G. TIEGER: [simultani prevod]

3 P: Odgovarajući na pitanja jutros, mislim da ste počeli da nam dajete  
4 dodatne informacije u vezi toga šta se desilo u samom Sarajevu. Da li, u suštini  
5 kažete, odnosno, želite da sudije shvate da je u suštini bila jednaka razmena  
6 vatre između srpskih i muslimanskih snaga u delovima grada koje je držala pod  
7 kontrolom suprotna strana?

8 O: Reći ću Vam jednu stvar koju...koju nisam pomenuo, direktno me  
9 pitate, ja sam i ovu dopunu znate, da o na Vaše pitanje. Vi ste me pitali da li  
10 je bilo to sve, pa sam onda dopunio, ne samoinicijativno. Sjećam se dobro  
11 početka...početka rata...

12 P: Profesore, oprostite. Ukoliko odgovarate na postavljeno pitanje, a  
13 upućujete na početak rata, ja bih želeo da ipak najpre odgovorite na moje  
14 pitanje sa "da" ili "ne" pa ako je potrebno dodatno objašnjenje, onda ću Vas  
15 zamoliti da to uradite. Ali udaljiti se od mog pitanja i dotaći se neke uzgredne  
16 teme koja Vas možda interesuje nije ono što želim.

17 Moje pitanje je sledeće: da li Vi želite da sudije shvate da je bila  
18 jednaka razmena vatre između muslimanskih i srpskih snaga u onim delovima grada  
19 koji su bili pod kontrolom suprotne strane? Da ili ne, a onda ćete moći da nam  
20 objasnite, ukoliko je potrebno.

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: /nečujno/ ...da Vam kažem... da Vam odgovorim direktno da ili ne i  
2 upravo sam želeo u par riječi samo da Vam objasnim o čemu se radi. Civili kao  
3 što sam i ja bio, znate, mi smo se u vrijeme... u vrijeme kada je vatra bila,  
4 kad...kad bismo čuli detonacije povlačili bismo se u kuće i čuli smo samo  
5 detonacije, a nismo imali prilike da vidimo gdje šta pada i s koje strane  
6 dolazi. I velika je...veliki je problem kod stanovništva, kod civila bio što  
7 nismo razlikovali takozvane u... to vojnici zovu "uzlazne" i "silazne  
8 detonacije". Detonacija za neuko uho, neizvežbano, izgleda isto, da li je  
9 deto... Razumeli ste?

10 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Kecmanoviću, čini se da želite  
11 da nam kažete da ne znate. I to objašnjavate rečima da vi civili niste bili u  
12 mogućnosti da steknete tačan utisak o tome što se zapravo dešavalo i mislim a je  
13 to upravo odgovor. Ali na početku svog odgovora ste počeli da objašnjavate svoj  
14 odgovor i rekli: "Ne bih mogao da Vam kažem." Tako da, dajte nam prvo srž vašeg  
15 odgovora, a onda ćemo videti koliko je dodatnih objašnjenja eventualno potrebno.

16 Izvolite nastavite, gospodine Tieger.

17 G. TIEGER: [simultani prevod]

18 P: Da li je tačno ili pak nije tačno profesore Kecmanoviću, da su Srbi  
19 imali artiljerijsku nadmoć i da su gađali centralni deo grada i stare delove  
20 grada?

21 O: Reći ću nešto u nastavku prethodnog odgovora što će biti verovatno  
22 bliže ovome što ste želeli da čujete. Posledice granatiranja sa srpske strane  
23 sam ja mogao da vidim, a efekte, dejstva muslimanskih snaga...snaga po srpskim,  
24  
25  
26  
27  
28  
29  
30

1 nisam mogao da vidim. Dakle, utisak je, naravno, moj bio o tome da je srpska  
2 strana nadmoćna, jer ja sam rezultate njihovog dejstava vidio. Onoga što je  
3 muslimanska strana ostvarila kao...kao rezultat artiljerijske paljbe na drugoj  
4 strani, to nisam imao prilike da vidim. Mislim da je sad možda odgovor bliži  
5 onome što ste očekivali.

6 P: Ne baš tako, gospodine. Mene interesuje, na osnovu onoga što ste u to  
7 vreme videli, čuli, na osnovu razgovora sa svim zvaničnicima s kojima ste bili u  
8 kontaktu i na osnovu onoga što ste kasnije saznali. Niste li došli do zaključka  
9 da su Srbi imali nadmoć vojnu i artiljerijsku i da su razarali centralni stari  
10 deo grada? Zašto ne možete jednostavno odgovoriti na to pitanje?

11 O: Upravo sam to htio da Vam kažem. Ja sam vidio rezultate toga,  
12 rezultate dejstva muslimanske strane nisam vidio. Ja sam vidio samo rezultate  
13 /govornici se preklapaju/ sa srpske i zato...zato je...

14 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Zaustaviću Vas iz sledećeg razloga:

15 Gospodine Tieger, Vi ste postavili dva pitanja u jednom. Pitajte u vezi  
16 nadmoćnosti, dakle, da li su imali bolju i više artiljerije, a onda to pitanje  
17 odmah povezujete sa time da su time uništavali srednji deo grada.

18 Vi pak, gospodine Kecmanoviću, Vi uzimate drugi deo pitanja, a  
19 zaboravljate prvi deo. Prvi deo je: da li ste videli ili čuli, ako niste videli  
20 recite nam da niste videli, dakle, da li su Srbi imali nadmoć u pogledu

21  
22  
23  
24  
25  
26  
27  
28  
29  
30

1 artiljerije koju su imali na raspolaganju za razliku od muslimanske strane? To  
2 je prvi deo pitanja.

3 SVEDOK: Ja sam očigledno pogrešno mislio da sam /nerazgovetno/ upravo  
4 odgovorio na to pitanje. Ja sam vidio samo moć srpske artiljerije. Moć  
5 muslimanske, cijeneći po onome dejstvu nisam mogao da kontrolišem.

6 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Vi se ograničavate na ono što ste sami  
7 mogli videti kako je korišćena artiljerija, ali pitanje je šire. Pitanje je: na  
8 osnovu onoga što ste videli, na osnovu onoga što ste čuli, saznali, da li ste  
9 stekli mišljenje o tome da li su Srbi bili daleko nadmoćniji u pogledu  
10 artiljerije? Ja sada ne govorim u ovom trenutku o tome kako su to koristili, to  
11 je drugi deo pitanja. Mene interesuje koliko su imali komada oružja artiljerije  
12 na raspolaganju. Da li ste to saznali?

13 SVEDOK: Što se toga tiče, ako je pitanje konkretno o broju artiljerije,  
14 o vrsti artiljerije i tako dalje, ja o tome čak nis...nisam imao uvida, iako sam  
15 bio član državnog predsjedništva, nisam imao uvida ni na ovoj strani na kojoj  
16 sam se nalazio, a pogotovo na onoj drugoj strani na kojoj... tamo nikakav uvid  
17 nisam imao nego eventualno samo prema dejstvima koja sam osećao u gradu. Dakle,  
18 tako da mi je teško da poredim.

19 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Kao što Vas je pitao gospodine Tieger,  
20 da li ste kasnije saznali nešto o tom odnosu snaga?

21 SVEDOK: Kasnije sam, kad sam prešao u Beograd, ako mislite na taj period  
22 kad sam napustio Sarajevo, tada sam čitao znate, vrlo...vrlo različite  
23 informacije. Ja se i čitav taj period sve do...do danas paralelno informišem sa

24  
25  
26  
27  
28  
29  
30



1 više izvora, iz sarajevskih publikacija, iz banjalučkih, iz beogradskih itd. I  
2 moram da Vam kažem da je tu vrlo teško doći do...do neke... preciznih podataka.  
3 I dalje su, iako je vrijeme odmaklo, i dalje su informacije o tome krajnje  
4 protivrječne i zavisi...zavisi od kojih, iz kojih izvora dolazi. Što se tiče  
5 međunarodnih izvora, možda je stvar jasnija.

6 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodin Tieger iznosi tvrdnju da su  
7 Srbi bili nadmoćniji u tom smislu. Da li znate za neke jasne publikacije, budući  
8 da ste nam rekli da ste se informisali na obe strane. Da li ste došli do nekih  
9 ozbiljnih izveštaja, ne izbornih govora, o artiljerijskoj nadmoći sa muslimanske  
10 strane u to vreme sukoba u Sarajevu? Onda mislim da bi svakako gospodin Tieger  
11 želeo i to da vidi.

12 Izvolite nastavite, gospodine Tieger. I pokušajte da i pitanja i  
13 odgovori budu veoma jasni. Ja ću intervenisati kad bude potrebno. Izvolite  
14 nastavite.

15 SVEDOK: Povodom Vašeg... je li mogu?

16 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da, ja ne bih htio sada otvoriti  
17 raspravu nego dati priliku gospodinu Tiegeru da postavi sljedeće pitanje.

18 SVEDOK: Ako mogu samo da kažem kao ilustraciju ove...ove nejasne  
19 situacije iz...iz sarajevskih izvora...

20 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ne, ne. Ja razumijem, no ako na kraju  
21 Vašeg iskaza bude nekih stvari za koje biste rekli: ja bih htio reći to, to, to  
22 i to u vezi s nečim što sam već govorio, ja ću Vam dati tu priliku. Ali ovo nije  
23 nikakva rasprava. Vas ovdje ispituju kao svjedoka.

24

25

26

27

28

29

30

1           Gospodine Tieger, nastavite.

2           G. TIEGER: [simultani prevod]

3           P: Professore Kecmanoviću, ovo nije prvi put da se Vi pojavljujete pred  
4 Međunarodnim sudom, niti prvi put da dajete kakve podatke ovome Sudu, zar ne?

5           O: Tako je.

6           P: Vi ste, znači, pružili ekspertske izvještaje u predmetima *Kvočka* i  
7 *Simić* i svjedočili ste u predmetu *Simić*, je li tako?

8           O: Tako je. Ne, nisam svjedočio. Ja sam se do sada pojavljivao samo kao  
9 ekspert u nekoliko navrata, s tim što sam negdje davao samo pisani materijal, a  
10 nisam pozivan pred Sud, a mislim da sam samo u jednom slučaju bio i pozvan. I  
11 imao priliku da branim svoju ekspertizu, ako tako mogu da kažem. A ovo je prvi  
12 put da sam svjedok.

13          SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Tieger, jeste li Vi to htjeli  
14 reći u svom pitanju? Naime, Vi ste rekli da se pojavio pred Sudom samo jednom?

15          G. TIEGER: [simultani prevod] Da.

16          SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Kecmanoviću, da ste pažljivo  
17 slušali pitanje koje Vam je postavio gospodin Tieger, čuli biste da je rekao da  
18 ste Vi svoje izvještaje predočili dva puta i da ste u jednom slučaju i  
19 svjedočili. Dakle, objašnjavanje da ste Vi bili pred Sudom samo jedan put nije  
20 bilo potrebno zato što je to već bilo obuhvaćeno pitanjem gospodina Tiegera,  
21 osim ako nije bilo loše prevedeno.

22          SVEDOK: Možda je loše prevedeno, ali upotrebljena je riječ da sam

23

24

25

26

27

28

29

30

1 "svjedočio". Ja nisam svjedočio, ja sam branio samo ekspertizu, usmeno izlagao  
2 ekspertizu.

3 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. Ja ću ponoviti pitanje točno kako je  
4 bilo, ne morate odgovarati, ali pitanje je doslovno glasilo: "Dakle, Vi ste dali  
5 izvještaje svjedoka u predmetima *Kvočka* i *Simić* i svjedočili ste u predmetu  
6 *Simić*?" To je bilo pitanje.

7 Dakle, odgovor može biti jednostavno "da" ili "ne", no ako ima pitanje  
8 nekakvo u vezi s prijevodom, možda treba više vremena da se to pronade.

9 Gospodine Tieger, nastavite.

10 G. TIEGER: [simultani prevod]

11 P: /nedostaje simultani prevod/

12 O: Moj odgovor je, ne. Nisam bio svjedok, bio sam ekspert. Nisam  
13 svjedočio, nego sam izlagao ekspertizu.

14 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. No, možda se radi o jednom  
15 tehničkom, odnosno jezičnom pitanju.

16 Gospodine Tieger, nastavite.

17 G. TIEGER: [simultani prevod] Hvala.

18 P: Oba predmeta su zapravo obuhvaćale lokalne, općinske funkcionere, a  
19 ne ljude na republičkom nivou, ne republičke vođe, je li tako?

20 O: Tako je.

21 P: U vašem izvještaju iz predmeta *Simić* koji se nalazi pod razdjelnikom  
22 broj 3... oprostite, iz predmeta *Kvočka* koji se nalazi pod razdjelnikom broj 3,  
23 Vi ste na 29. stranici u engleskoj verziji, odnosno stranici 48 na B/H/S  
24 verziji, tj. pri dnu 48. i početkom 49. stranice: "Nadmoćna srpska artiljerija  
25 je razarala centralni i stari dio grada." Misli se na grad Sarajevo, je li tako?

26

27

28

29

30

1 O: Hoćete mi ponoviti samo gdje se to nalazi.

2 P: Dno 48. stranice, dakle kraj 48. stranice i početak 49.

3 O: Da.

4 P: Profesore, da li je također tačno da su srpske snage nasumice  
5 zasipale grad Sarajevo granatama s okolnih brda?

6 O: Je li mi navodite opet neki stav iz teksta? Upozorite me na kom se  
7 mjestu nalazi.

8 P: Da li je Vama potrebno znati što ste prije rekli da biste odgovorili  
9 na moje pitanje?

10 O: Nije mi neophodno, ali se lakše snalazim na taj način. Znao, ja sam  
11 ovo pisao prije par godina, tako da...

12 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Kecmanoviću, gospodin Tieger  
13 Vas je prvo pitao da li je jedan određeni opis tačan ili nije. Razmislite o tome  
14 i recite nam smatrate li to tačnim ili ne. Ako, kako se dogodilo ranije, kažete  
15 da to nije tačno, onda Vas gospodin Tieger može suočiti s tekstom koji ste Vi  
16 sami napisali. No mi nismo ovdje da bismo slušali da Vi provjeravate da li se Vi  
17 slažete s izvještajem koji ste tada još napisali, nego bismo htjeli čuti Vaš  
18 iskaz. A Vi ovdje niste vještak, Vi ste samo svjedok. Recite nam, dakle, molim  
19 Vas, je li tačno da su srpske snage nasumice zasipale Sarajevo granatama s  
20 okolnih brda.

21 O: Vidite, upravo zbog toga sam maloprije insistirao na razlici između  
22 svjedočenja i ekspertize. Kad sam podnosio ekspertizu, ja nisam govorio pod  
23 zakletvom. Ja sam iznosio jedno svoje slobodno, analitičko, autorsko viđenje  
24  
25  
26  
27  
28  
29  
30

1 situacije. U ovoj današnjoj ulozi svjedoka ja se jako pazim decidnih izjava  
2 koje... u koje nisam siguran, koje ne mogu potvrditi.

3 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. Pa dajte nam onda... možda će  
4 ustvari gospodin Tieger postaviti pitanje, odnosno, recite nam imate li ikakvog  
5 razloga vjerovati, a onda nam možete kazati koji su Vaši izvori. Ja da Vi s  
6 pravom činite razliku između Vaših vlastitih opažanja i onoga što ste saznali iz  
7 drugih izvora. Možda, kako ja razumijem Vaš odgovor, je dakle da se na osnovu  
8 vlastitih opažanja ne možete kazati, pozivam se na Vaš prethodni odgovor, ali  
9 onda se mogu obuhvatiti drugi izvori kako bi se odgovorilo na pitanje da li je  
10 ta izjava točna ili ne.

11 SVEDOK: Ja ovde sad govorim pod zakletvom i jako se pazim da ne bude reč  
12 o nekim impresijama. Zato kad je... kad me gospodin tužilac upitao da li... koja  
13 je strana bila jača, ja ne mogu da tvrdim ni da je jedna ni da je druga bila ni  
14 jača ni slabija. To pod zakletvom reći, to ima vr...veliku težinu. Ja  
15 nemam...nemam taj stepen saznanja da bi to mogao decidno da kažem.

16 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ne, ali mi sad govorimo o sljedećoj  
17 temi. Mi smo to provjerili, kao vještak Vi ste zauzeli jedan određeni stav i  
18 kažete da sada kao svjedok pod zakletvom ne možete kazati da li je to točno i to  
19 je sasvim u redu. No sljedeće pitanje je bilo: da li je točno da su srpske snage  
20 nasumice zasipale Sarajevo granatama s okolnih brda? Da li je to točna izjava  
21 ili ne?

22 SVEDOK: Mogu da kažem da je to bila impresija čovjeka koji je u to  
23 vrijeme živio u Sarajevu, ali ne nešto što ja mogu da pod zakletvom ovde tvrdim  
24 kao tačno.

25

26

27

28

29

30

1 G. TIEGER: [simultani prevod]  
2 P: Profesore Kecmanoviću, ja sam već ranije rekao, i to za vrijeme  
3 pitanja koje Vam je postavio i gospodin Stewart i suci, mislim da sam sasvim  
4 jasno rekao da se od Vas katkada traži odgovor na pitanje o vrlo konkretnome  
5 događaju i Vašem konkretnom sjećanju u vezi s tim događajem. Katkada se traži da  
6 nam kažete svoje dojmove, a katkada se traži da nam kažete ono što znate na  
7 osnovi toga što ste čuli, vidjeli, saznali u razgovorima ili što nam na neki  
8 drugi način možete predočiti na osnovi svojih aktivnosti i iskustava prije, za  
9 vrijeme i poslije sukoba. Dakle, ja Vas pitam što Vi znate na osnovi onoga,  
10 dakle, ono što Nenad Kecmanović zna na osnovi svojih razgovora, na osnovi  
11 slušanja informacija iz medija i razgovora s vođama na obje strane i svega  
12 ostaloga.

13 O: Kao ilustraciju mo...mojih problema da odgovorim na Vaše pitanje,  
14 recimo, drugi dio ove rečenice, oko sve većeg naoružavanja Muslimana. Ja sam bio  
15 formalno vrhovna komanda te armije, međutim ja nisam nikakve činjenice znao u to  
16 vreme, o tome kakvo oružje i kojoj količini dobija muslimanska strana. Samo sam  
17 imao impresiju da u tom smislu ima pomjeranja, da je jače naoružanje, da...  
18 ništa konkretno ne mogu u tom pogledu takođe da Vam kažem. Jeste malo  
19 paradoksalno da čovek koji se nalazio na čelu jedne vojske, formalno je vrhovni  
20 komandant, bez obzira što je to bio kolektivni vrh države, ali ja takve podatke  
21 nemam; nešto što bih Vam mogao reći pod zakletvom kao precizno tačno. Mogu samo  
22 da govorim o impresijama.

23 O: Pa to sam ja upravo i tražio.

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Od Vas se traži da nam iznesete svoj  
2 dojam, a mi onda možemo postaviti pitanje, na čemu se zasniva taj dojam.

3 G. TIEGER: [simultani prevod]

4 P: Profesore, ovo uopće nije komplicirano. Vi ste ponudili iskaz o tome  
5 što se događalo u Sarajevu. Radi se o ljudskom iskustvu. Dakle, ono što Vi znate  
6 o tome što se tamo događalo je zapravo zasnovano na informacijama iz različitih  
7 faktora. Jer i zbog Vašeg ranijeg iskaza, ja tražim da Vi pojasnite to što  
8 govorite. O tome zapravo razgovaramo cijelo jutro i to Vas ja pitam baš sada, u  
9 ovom trenutku.

10 Dakle, kako sam rekao već ranije, ja sam, na osnovi Vašeg ranije datog  
11 iskaza, shvatio da Vi želite da ovo Sudsko vijeće shvati da je u suštini  
12 postojala ravnopravna razmjena paljbe s obiju strana, i ja tu tvrdnju osporavam  
13 i tvrdim da Vi znate bolje od toga, da znate više. I mislim da time što ćete  
14 Sudu prenijeti točnu sliku onoga kako Vi shvaćate onoga što se događalo u  
15 Sarajevu i što se stvarno događalo u Sarajevu uključuje više od onoga što ste do  
16 sad kazali.

17 O: Ja ne osporavam Vašu uopšte tvrdnju da je srpska artiljerija bila  
18 nadmoćna u odnosu na muslimansku, odnosno artiljeriju armije BiH-a. Ako ste me  
19 tako shvatili, krivo ste me shvatili, ja to uopšte ne osporavam. Ali ne mogu da  
20 tvrdim /nerazgovetno/ ne mogu da tvrdim egzaktno pod zakletvom da je bila  
21 nadmoćna, jer naprosto nemam uvida u količinu oružja, vrstu oružja kojom je  
22 raspolagala bilo jedna bilo druga strana.

23 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Kecmanoviću, nitko ne očekuje  
24 od Vas da sada prezentirate statistiku. Radi se o Vašem vlastitom opažanju  
25 prisutnosti artiljerije. Ako Vama gospodin Tieger kaže da je srpska artiljerija

26

27

28

29

30

1 bila nadmoćna, iz Vašeg zadnjeg odgovora umjesto diskusije od 15 minuta, mogli  
2 ste kazati: da to je bio i moj dojam i nemam razloga to opovrgavati. A mi, onda,  
3 iz ovakvih odgovora znamo da Vi niste provjeravali i pregledavali svako  
4 pojedinačno artiljerijsko oruđe, da niste pregledavali knjige i dokumente o tome  
5 koja artiljerijska oruđa kupovao, da li su još tamo itd. Molim Vas, nastavimo  
6 sada, i kao što je gospodin Tieger rekao, on Vas je pitao da li je Vaš dojam  
7 točan ili pogrešan. I nemojmo ovdje raditi semantičku igru, nego učinimo ovo  
8 pravim iskazom svjedoka.

9           Gospodin Tieger, nastavite.

10          G. TIEGER: [simultani prevod]

11          P: U redu.

12          O. Mislim da mogu da Vam dam odgovor, precizan, kakav ste željeli, ako  
13 govorimo na nivou impresija. Bez obzira što sam ja ovde svjedok pod zakletvom, a  
14 ne...ne analitičar, odgovor je ovo...od...

15          P: Professore...

16          O: ...to je moj utisak, pazite, baš kao što sam i ovde naveo da je bila  
17 nadmoćna kako i stoji. Jer pazite, ja sam bio na strani koja je mogla da vidi  
18 samo rezultate dejstva te artiljerije. Znaete, ja sam bio u...u ambijentu...

19          SUDIJA ORIE: [simultani prevod] To je, opet, ograničite svoj odgovor na  
20 vlastita opažanja, a pitanje je bilo šire.

21          Gospodine Tieger, molim Vas, postavite pitanje, a ja ću vrlo dobro  
22 paziti da se ovo opet ne pretvori u debatu, nego da ostane u okvirima  
23 svjedočenja.

24          G. TIEGER: [simultani prevod] Hvala.

25          P: Nije li tačno i niste li Vi ranije već rekli da su srpske snage  
26  
27  
28  
29  
30



1 nasumice zasipale Sarajevo granatama s okolnih brda?

2 O: Da, imao sam takvu impresiju.

3 P: Vi ste govorili o preglasavanju i većinskim glasovima u svome ranijem  
4 iskazu pred ovim Sudom. Vi ste nam objasnili, mislim, da objasnili ste nam  
5 korištenje brojčane nadmoćnosti Muslimana i Srba u političkom kontekstu. Nije li  
6 točno, profesore, da je po Vašem mišljenju, iako se Muslimani i Hrvati nisu  
7 ustručavali koristiti svoju brojčanu sposobnost i nadmoć u političkom kontekstu,  
8 da se srpska strana nije ustručavala koristiti svoju prednost u teškom  
9 naoružanju u ratnim uvjetima?

10 O: Da.

11 P: I to sa takvim rezultatom da se do mjeseca augusta već moglo reći da  
12 je Srpska Republika bila teritorijalno definiran entitet sa stanovništvom koje  
13 je bilo etnički homogeno i da je to postignuto silom.

14 O: Izvinjavam se, šta je pitanje?

15 P: Da je do mjeseca augusta 1992. godine, Srpska Republika bila  
16 teritorijalno definirano područje, odnosno entitet sa stanovništvom koje je  
17 etnički homogenizirano upotrebom sile?

18 O: Vaše je pitanje da li je to tačno ili...

19 P: Da.

20 O: To je nešto što sam ja... očigledno, riječ je o tekstu, ovaj... koji  
21 sam ja na... napisao da navodite nešto. Čini mi se, sjećam se da sam tako nešto  
22 pisao. Prvo, to već nije bilo na osnovu neposrednog iskustva. To je, znate, već  
23 vrijeme kad nisam...

24 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Kecmanoviću, ja Vam sasvim

25

26

27

28

29

30

1 jasno moram reći i mora Vam biti jasno da li gospodin Tieger nešto citira ili  
2 ne, jeste li Vi to napisali ili ne, nema veze. Prvo odgovorite na njegovo  
3 pitanje. Pitanje je bilo: "Da li je tačno da je do augusta 1992. Srpska Republika  
4 bila definirani entitet sa stanovništvom koje je bilo upotrebom sile etnički  
5 homogenizirano?" To je bilo pitanje. Odgovorite pa onda nam recite, dakle, da li  
6 je to tačna izjava ili ne, a nemojte se baviti time da li ste Vi nešto o tome  
7 ranije pisali. Dakle, prvo odgovorite na pitanje. Nemojte se raspravljati zato  
8 što Vi time devalvirate svjedočenje. Molim vas odgovorite na pitanje.

9 SVEDOK: Mogao bih to da potvrdim, sem posljednjeg dijela gdje je  
10 to...gdje stoji da je to učinjeno silom.

11 G. TIEGER: [simultani prevod]

12 P: Želite li da Vam pokažem jedan intervju u kojem ste upravo to rekli?  
13 Pogledajte, molim Vas, dokument pod razdjelnikom 14.

14 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Tieger, želite li Vi da  
15 izvještaj gospodina Kecmanovića, kao eksperta bude prihvaćen kao dokazni  
16 predmet? A drugo pitanje: da li je to u cijelosti u razdjelniku 3, jer će  
17 trebati poseban broj dokaznog predmeta.

18 G. TIEGER: [simultani prevod] Ne, časni Sude.

19 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Osim, ako se strane ne usuglase da u  
20 nekim dijelovima transkripta imamo citate iz toga teksta. Dakle, možemo učiniti  
21 to i bez cijelog izvještaja.

22 G. TIEGER: [simultani prevod] Ako će gospodin Josse to potvrditi.

23  
24  
25  
26  
27  
28  
29  
30

1 G. JOSSE: [simultani prevod] Ne, ja se ne bih složio s time. No, htio  
2 bih za vrijeme pauze razgovarati o tome sa gospodinom Krajišnikom.

3 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Dobro. Onda ćemo privremeno odrediti  
4 broj za dokument pod razdjelnikom 3.

5 SEKRETAR: [simultani prevod] P1149, časni Sude.

6 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Uredu. Sljedeći je bio razdjelnik 14 i  
7 to će biti?

8 SEKRETAR: [simultani prevod] P1150.

9 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Hvala.

10 Gospodine Tieger, mislim da svjedok, isto kao i ja, čeka sljedeće  
11 pitanje.

12 G. TIEGER: [simultani prevod] Da, časni Sude. Samo trenutak, molim Vas.

13 I ja se ispričavam zato što sam trebao uputiti svjedoka na dokument pod  
14 razdjelnikom 16, isto kao i Vijeće.

15 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Onda broj 1150 će biti određen za  
16 dokument pod razdjelnikom 16. To je takođe jedan intervju, ali intervju od 25.  
17 augusta, a ne od 28.

18 G. TIEGER: [simultani prevod]

19 P: Profesore Kecmanoviću, tu vidimo intervju s *Tanjugom*, 25.08.1992.  
20 godine, koji u jednom dijelu kaže: "Muslimanska Bosna, hrvatska Herceg-Bosna i  
21 Srpska Republika su teritorijalno definisani entiteti sa populacijom koja je  
22 etnički nasilno homogenizovana."

23 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Možete li nam kazati gdje to točno piše?

24 G. TIEGER: [simultani prevod] Četvrti pasus, časni Sude.

25 SUDIJA ORIE: /prevod engleskog transkripta: "Četvrti, da."/

26

27

28

29

30

1 G. TIEGER: [simultani prevod]

2 P: Profesore, jeste li Vi to rekli beogradskom *Tanjugu* kako piše u ovom  
3 članku i da li je to bilo tačno?

4 O: U pasusu 4, ovo kao cjelinu mogu da potvrdim. Ali to je malo... nešto  
5 drugačije rečeno, ovaj... nego...nego što sam bio shvatio da ste... da ste Vi  
6 pročitali.

7 P: Pa profesore, ono što ja želim znati je: jeste li Vi beogradskom  
8 *Tanjugu* u to vrijeme rekli, u suštini, da usredotočavajući se na Srpsku  
9 Republiku za trenutak, da su nesrbi prisilno izmješteni, odnosno raseljeni, tj.  
10 protjerani iz svojih domova silom? Niste li njima takvu poruku prenosili?

11 O: Hoćete biti ljubazni da ponovite, nisam shvatio.

12 P: Jeste li Vi beogradskom *Tanjugu* u augustu 1992. rekli da je na  
13 teritorijama koje je kontrolirala i koje je za sebe tražila Srpska Republika da  
14 su nesrbi s tih teritorija bili prisilno protjerani?

15 O: Ne. Ja sam htio da kažem upravo ovo što ovde i stoji u ova četiri  
16 reda, a to je malo kompleksnija formulacija.

17 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Možda bi svjedok trebao to objasniti,  
18 gospodine Tieger.

19 Molim Vas, objasnite nam.

20 SVEDOK: Dozvolite da pročitam ta četiri reda: "Muslimanska Bosna,  
21 hrvatska Herceg-Bosna i Srpska Republika su teritorijalno definisani entiteti sa

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 populacijom koja je etnički, nasilu homogenizovana. Nakon nekoliko mjeseci užasa  
2 građanskog rata, ispunjeni mržnjom i strahom, izgleda da im je jedina želja da  
3 se razdvoje, barem privremeno."

4 G. TIEGER: [simultani prevod]

5 P: Profesore, niste li Vi zapravo govorili o osvajanju... ja sada  
6 konkretno govorim opet o Srpskoj Republici u ovom slučaju, dakle, niste li Vi tu  
7 zapravo govorili o osvajanju od strane srpskih snaga?

8 O: Ja sam govorio o osvajanju i hrvatskih, i muslimanskih i srpskih  
9 strana. Tako stoji u tekstu to i dalje... i dalje mogu da ostanem kod toga.

10 P: Nije li tačno da je osvajanje koje je izvela srpska strana dovelo do  
11 najveće ljudske patnje i do najvećeg materijalnog razaranja?

12 O: Da. Ako mogu samo da objasnim.

13 P: Da, naravno.

14 O: U mjeri u kojem teritoriji Bosne i Hercegovine čitave, a to pokazuju  
15 izveštaji kasniji, sad opet prelazim na impresije, jer pošto ste me ohrabрили da  
16 mogu bez obzira na...na...na to što sam pod zakletvom da slobodnije govorim u  
17 smislu nekih ocjena, impresija, razgovora...

18 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Kecmanoviću, gospodine  
19 Kecmanoviću, molim Vas, suzdržite se komentara o ponašanju gospodina Tiegera. U  
20 redu?

21 SVEDOK: U redu.

22 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Nastavite, molim.

23 G. TIEGER: [simultani prevod]

24 P: Gospodine Kecmanoviću, ja Vama neću uskratiti priliku da u potrebnoj  
25  
26  
27  
28  
29  
30

1 mjeri objasnite Vaš potvrđan odgovor na moje pitanje u vezi sa rezultatom  
2 srpskog osvajanja, odnosno, najvećom ljudskom patnjom i razaranjem materijalnih  
3 dobara. No ako Vi želite se zaustaviti na tome ja bih samo htio reći, odnosno,  
4 zamoliti Vas da nam potvrdite da li je to ono što ste Vi upravo kazali u Vašem  
5 izvještaju u predmetu *Kvočka*.

6 O: Da.

7 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Kecmanoviću, kada sam Vam  
8 rekao da ne komentarišete ponašanje gospodina Tiegera, ja nisam u tom trenutku  
9 nameravao da Vas zaustavim dok ste nam objašnjavali šta ste želeli, ali da to  
10 uradite bez da komentarišete ponašanje gospodina Tiegera, već da nam jednostavno  
11 date svoje objašnjenje.

12 G. TIEGER: [simultani prevod] Kako bismo imali...

13 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Tieger, ja sam pozvao  
14 gospodina Kecmanovića da nam da objašnjenje i on je rekao da će to učiniti.

15 Izvolite.

16 SVEDOK: Meni je... meni je jako žao ako pravim neprilike u... nekom  
17 lakšem, boljem obavljanju ovoga procesa, ali ja naprosto nisam navikao da dajem  
18 ovako kratke, decidne odgovore i vjerovatno zbog toga pravim poteškoće, ali nije  
19 mi to namjera i izvinjavam se.

20 Ako smo konstatovali da je u...u... prethodnom izlaganju, da je srpska  
21 vojska bila nadmoćna, onda je bilo i logično da je ona proizvodila i najveća  
22 dejstva na terenu i u pogledu, u pogledu materijalnih stradanja, odnosno

23

24

25

26

27

28

29

30

1 razaranja. Logično je da je onaj ko je nadmoćniji, ko je jači da i veće efekte  
2 na vojnom polju postiže. To sam samo htio da dopunim.

3 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Premda ne razumem vašu logiku...

4 Gospodine Tieger, postavite sledeće pitanje svedoku.

5 G. TIEGER: [simultani prevod]

6 Kako bismo razjasnili šta se mislilo pod "osvajanjem" u izveštaju u  
7 predmetu *Kvočka* Vi ste naveli primer takvih osvajanja i dali ste za primer  
8 Prijedor, zar ne?

9 O: Da.

10 P: Objasnili ste da u Prijedoru i Sanskom Mostu, Srbi pod rukovodstvom  
11 Kriznog štaba su preuzeli vlast. Dakle, ispravljam se, pod rukovodstvom kriznog  
12 štaba SDS-a su preuzeli vlast, zar ne?

13 O: U to ne mogu da budem siguran jer... dio ekspertize za taj predmet  
14 koji se odnosi na lokalne prilike, nisam... morao sam da konsultujem ljude sa  
15 terena koji su mi davali izjave, pa sam na bazi toga, ovaj... napravio taj dio  
16 teksta. Pa bi mi jako značilo ako biste mogli da me upozorite na dijelove da bi  
17 se podsjetio. Mnogo bi mi pomoglo, ako to nije problem.

18 P: To uopšte nije nikakav problem. Mogu Vam reći da je to na stranici 4  
19 drugog dela izveštaja predmeta *Kvočka*, to je tabulator broj 3, ali da Vam  
20 citiram taj deo pa da vidimo da li vas to podseća na nešto.

21 Dakle, kao što sam rekao ...

22 G. JOSSE: [simultani prevod] Mora mu se pružiti mogućnost da to pronade.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 On je tokom svog iskaza govorio da želi da vidi ono što se citira.

2 G. TIEGER: [simultani prevod] Nemam problema s time, ali svedok je rekao  
3 da bi mu bilo od pomoći ako bi mu se citirao relevantni pasus i to je upravo  
4 ono što sam i želeo da uradim.

5 G. JOSSE: [simultani prevod] Mislim da gospodin Tieger nije video da je  
6 svedok odmah pogledao poslužitelja i da je želeo da pronade taj deo. U to, po  
7 mom mišljenju nema sumnje.

8 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da.

9 To je tabulator 3?

10 G. TIEGER: [simultani prevod] To je stranica 5 na poledini.

11 P: Proći ćemo kroz to brzo gospodine Kecmanoviću, nakon što to  
12 pronađete. Pogledajte na kraju tabulatora. Vidite poslednju stranicu broj 5  
13 vaše verzije.

14 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Čini se da imamo problem. Molim da  
15 poslužitelj pomogne.

16 G. TIEGER: [simultani prevod]

17 P: Kao što sam rekao, profesore, brzo ćemo preći preko toga budući da  
18 možete da pratite. "U Prijedoru i Sanskom Mostu izvršen je tihi prevrat jer su  
19 vlast bez proliivanja krvi preuzeli Srbi pod vodstvom Kriznih štabova SDS-a." I  
20 onda se dalje daje objašnjenje da je došlo do jednog događaja kada su ubijena  
21  
22  
23  
24  
25  
26  
27  
28  
29  
30



1 dva srpska policajca i zatim se kaže...

2 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Tieger, i dalje imamo  
3 poteškoća da pronađemo.

4 G. TIEGER: [simultani prevod] To je peta stranica, šest, sedam redova  
5 dole, govori se o Prijedoru i Sanskom Mostu.

6 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Još uvek to nismo pronašli. Imamo u  
7 tabulatoru 3, gospodine Tieger, imamo dva puta...

8 G. TIEGER: [simultani prevod] Da, to je onaj drugi deo.

9 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Nije mi bilo jasno šta ste mislili pod  
10 time "drugi deo." Dakle, na petoj stranici.

11 G. TIEGER: [simultani prevod] Dakle, neću ponovo čitati prvu rečenicu,  
12 profesore. Kao što sam rekao, dalje se govori o onom incidentu kada su ubijena  
13 dva srpska policajca i kaže se: "Na to su sledile strahovite represalije  
14 srpskih vojnih i policijskih snaga koje su se završile masovnim progonom  
15 muslimanskog živilja, ne samo iz tog sela, nego i iz drugih okolnih sela te  
16 opštom paljevinom njihovih kuća. Sličan incident poslužio je kao povod da se i  
17 u Kozarcu i okolini svi Muslimani dorasli za pušku odvedu u zarobljeništvo, a  
18 njihove porodice poteraju iz popaljenih kuća."

19 A u sledećem paragrafu govorite o Omarskoj i Keratermu i u srednjem delu  
20 tog paragrafa dajete opis i kažete da su to bila veoma nehumana mesta i da su

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 tu počinjeni ratni zločini nad pojedincima i grupama zatvorenika.

2 Profesore, kao što ste nam rekli, ovaj deo izveštaja je zasnovan na radu  
3 koji ste obavili sa drugim veštacima koji su imali informacije o tome šta se  
4 desilo na lokalnom nivou. Razlog zašto sam Vam skrenuo pažnju na ovo je kako  
5 biste nam potvrdili da je ovo jedan od primera osvajanja o kojima ste govorili  
6 u pređašnjem ranijem delu izveštaja, zar ne?

7 O: Da.

8 P: Profesore, želeo bih da pređemo na par drugih pitanja. Kad je reč o  
9 sastanku koji je obavljen u hotelu "Terme", aprila 1992. godine, rekli ste  
10 tokom iskaza da ste Vi i gospodin Pejanović se sreli sa gospodinom Krajišnikom  
11 i doktorom Karadžićem jer ste jednostavno želeli da dobijete informacije o  
12 situaciji. To je na stranici 22356 transkripta. Da li je to tačno, gospodine?

13 O: Molim da...

14 P: Gospodine...

15 O: /prevod engleskog transkripta: "Da li ja to imam u mom setu  
16 dokumenata?"/

17 P: Ne, gospodine. Ja upućujem na ono što ste izjavili u sudnici u ovom  
18 predmetu.

19 Koncentrišimo se sada na taj sastanak. Mislim da ste nam rekli da ste  
20 jednostavno želeli da dobijete informacije o stanju stvari, zar ne?

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Da.

2 P: To nisu bile samo informacije radi informacija ili zato što ste bili  
3 znatiželjni, već to je zbog situacije koja je izazivala zabrinutost i koja je  
4 bila veoma ozbiljna, zar ne?

5 O: I jedno i drugo. Bio sam i znatiželjan, ali znatiželjan u  
6 profesionalnom smislu jer sam bio lider jedne stranke i održavao sam redovne  
7 kontakte sa svim relevantnim političkim stranama u tom momentu.

8 P: Ali glavna svrha sastanka i razlog sastanka bila je reakcija na ono  
9 što ste Vi opisali kao situacija koja je izazivala veliku zabrinutost i koja  
10 je bila veoma ozbiljna, zar ne?

11 O: Tako je.

12 P: I verovatno ste se nadali da ćete pronaći način kako da se eliminiše,  
13 otkloni problem i kako bi se na neki način rešila ta kriza, zar ne?

14 O: Može se tako reći.

15 P: Čini se da ste ranije izjavili da jedini ishod tog sastanka, jedino  
16 što se desilo na tom sastanku je da su se svi složili da je situacija veoma  
17 ozbiljna i da su svi izrazili veliku zabrinutost, ali ništa značajnije nije  
18 bilo rečeno. Da li se tako sećate tog sastanka?

19 O: To je jedan od mnogih, sličnih pokušaja, koje sam opisao u  
20 jučerašnjem i prekjučerašnjem svedočenju, koji nije urodio plodom. Nikakvim  
21 konkretnim i opipljivim plodom.

22 P: Dakle, koliko se Vi sećate, niko nije znao, niko nije imao pojma kako

23

24

25

26

27

28

29

30

1 da se reši kriza, kako da joj se nađe rešenje.

2 O: Ponoviću da sam imao utisak da su svi... sa svih strana željni da se  
3 politički riješi problem, ali da niko zapravo nije nalazio pravi odgovor na  
4 to;pravo rješenje bolje rečeno.

5 P: Mislim da znamo na osnovu podataka iz istorije da nikakvo rešenje  
6 nije bilo pronađeno pre izbijanja sukoba, ali pitanje je da li je bilo  
7 konkretnih predloga kako da se reši ili pokuša da se reši taj sukob koji je  
8 bio na pomolu i da li se o tome govorilo na sastanku, a ne da se samo izrazila  
9 zabrinutost i da su se svi dogovorili da situacija jeste veoma ozbiljna.

10 O: To je bio... to je bio prvi sastanak koji je pomenut u...u...u ovoj  
11 raspravi. U ova tri dana, po redosledu prvi, i situacija da...da...ni...nije  
12 bila toliko dramatična kao što će postati pri kasnijim susretima tokom rata.  
13 Ali ni u tim kasnijim slučajevima, mada je izgledalo kao što samo opisao da je  
14 neki dogovor blizu i da je čak postignut, da su neko rješenje izabrale i jedna  
15 i druga strana, opet to nije dalo nikakav konkretan rezultat.

16 P: Uredu. Prihvatiću da je to odgovor na moje pitanje da nije bilo  
17 predloženih konkretnih predloga kako bi se rešio sukob na tom sastanku.

18 O: Ja mogu nešto konkretnije da Vam kažem da je neprestano bila...  
19 prisutan...prisutan problem kako reorganizovati Bosnu, da je stalno bilo  
20 prisutno nadglasavanje u parlamentu koje je po mom mišljenju bilo politički  
21 uzrok rata. Da je bilo stalno na dnevnom redu Cutilheirovo posredovanje i  
22 različita rješenja, ali da se u tom momentu na tom sastanku nešto precizno,

23  
24  
25  
26  
27  
28  
29  
30

1 konkretno predlagalo ne bih mogao, ne bih mogao da tvrdim.

2 P: Sada ću Vam predočiti deo govora doktora Karadžića od 12 maja 1992.  
3 godine koje je on dao pred poslanicima Skupštine bosanskih Srba na 16.  
4 sednici. Ne znam šta imate pred sobom i koliko stranica imate, ali onaj deo na  
5 koji Vas upućujem se prevashodno nalazi na stranici 00847722. Kao što vidite  
6 pri vrhu te stranice doktor Karadžić govori o sukobu u Sarajevu gde "...srpski  
7 narod ne dopušta da grad koji se izgrađivao na račun svih krajeva u BiH, na  
8 račun srpskog naroda..." i onda on navodi neke statistike i govori o razvoju  
9 grada na račun srpskih delova, i onda se kaže: "Nećemo dozvoliti da on bude  
10 isključen iz naše državne jedinice u Bosni. Mi nismo želeli rat u Sarajevu, mi  
11 smo želeli da srpska policija kontroliše srpski deo grada i da bude odgovorna  
12 za srpski deo grada, a da Muslimani budu odgovorni za muslimanski deo i da  
13 dođe do podele bez borbi, i u Bosni i u Sarajevu. Sve to je moglo da se uradi  
14 na miran način."

15 Tu profesore, doktor Karadžić kaže, razmišljajući o pređašnjim  
16 događajima da je podela Sarajeva mogla da se postigne bez borbi, uprkos...  
17 odnosno, doktor Karadžić kaže da su on i rukovodstvo bosanskih Srba to želeli.  
18 Nisu li doktor Karadžić ili gospodin Krajišnik pomenuli nešto tako na sastanku

19  
20  
21  
22  
23  
24  
25  
26  
27  
28  
29  
30

1 kada su svi izrazili zabrinutost zbog te ozbiljne situacije?

2 O: Ne sjećam se toga, ali pazite, i teško mi je jako da se sjetim  
3 precizno, zbog toga što je to jako davno bilo. I još mnogo važnije, te teme su  
4 bile stalna tema razgovora, kao što sam juče i prekjuče govorio, različite  
5 podjele mape. Između ostalog i ja sam sâm pravio te mape nešto kasnije sa  
6 Izetbegovićem i Krajišnikom, odnosno, po njihovoj molbi. U tom četvrtom  
7 rješenju koje sam pominjao, a ovaj... nisam ga izložio jer nisam pomenuo šta  
8 je sadržaj tog rešenja, bila je upravo ideja o podjeli Sarajeva, s tim da se  
9 najuže jezgro grada gdje se nalaze zajedničke institucije sve tri strane, da  
10 taj dio bude... *distrikt* da bude ekstrateritorijalan. Prema tome, da li je baš  
11 na tom sastanku nešto konkretno o tome gov...govoreno, ali ne mogu ni da  
12 potvrdim ni da osporim. Moguće, a vrlo lako i da nije, jer je naprosto to bila  
13 dežurna tema. U svakom slučaju ne nešto specifično što bi mi se urezalo u  
14 pamćenje iako je i pomenuto to.

15 P: Kao što ste nam rekli tokom svedočenja, nekoliko nedelja kasnije na  
16 sastanku sa gospodinom Izetbegovićem, gospodin Krajišnik je konkretno  
17 predložio podelu Sarajeva i rekli ste nam koje ste korake Vi preduzeli kao  
18 odgovor na to. Ali ako se ispravno sećam Vašeg iskaza gospodin Krajišnik je  
19 predložio privremenu podelu Sarajeva, zar ne?

20 O: Ne samo da je predložio privremenu, nego znate, naviru mi sjećanja  
21 možda kad bi ovo...ovi razgovori trajali duže, možda bih se i još nekih  
22 detalja sjetio. Sjećam se čak da je rekao da to nije njegova želja, nego da  
23 postoji pritisak od strane naroda srpskog zbog sukoba koji su već bili u toku  
24  
25  
26  
27  
28  
29  
30

1 da se tako nešto napravi, a da čak on lično i nije za to, da to smatra  
2 privremenim i da, to sam već naveo juče ili prekjuče, da je siguran da će  
3 gospodin Izetbegović i on, bez obzira na svoje godine , dočekati da se to  
4 vrati na stanje kakvo je bilo ranije.

5 A što se tiče njegovog predloga, on je predložio podjelu u načelnom  
6 smislu, a onda je zatražio od Izetbegovića, pošto se i ovaj složio u načelu sa  
7 takvim privremenim rešenjem, onda je prepustio Izetbegoviću da ponudi  
8 konkretna rešenja i onda, da ne ponavljam, na kraju se završilo na tome da ja  
9 budem taj koji će ta rješenja formulisati u alternativan...

10 P: Možda bi bilo od koristi da vidimo kako gospodin Krajišnik daje  
11 prikaz potencijalne podele Sarajeva u jednom intervjuu koji je obavio sa BBC-  
12 em. To je u tabulatoru 23, ako se ne varam.

13 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] To je već uvršteno u spis. Mogu li  
14 pretpostaviti da zapisnik koji ste maločas predočili svedoku je P65, tabulator  
15 127?

16 G. TIEGER: [simultani prevod] To je tačno, časni Sude.

17 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Dakle, odlomci sa 16. sednice.

18 G. TIEGER: [simultani prevod]

19 P: U Vašoj verziji, profesore Kecmanoviću, to je pri dnu treće stranice.  
20 Časni Sude, to je pri vrhu četvrte stranice verzije na engleskom.

21 G. JOSSE: [simultani prevod] Moj cenjeni kolega je rekao tabulator broj  
22  
23  
24  
25  
26  
27  
28  
29  
30

1 23, jer ja gledam onda pogrešni svežanj. Ovde imamo razgovor sa gospodinom  
2 Tintorom.

3 G. TIEGER: [simultani prevod] Mislim da je onda to sledeći tabulator.

4 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da li imamo sledeći tabulator?

5 G. JOSSE: [simultani prevod] Ja to nemam.

6 G. TIEGER: [simultani prevod] Žao mi je, časni Sude, treba da Vam to  
7 dostavim. To je dodatni materijal.

8 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ali pretpostavljam da je to već bilo  
9 predloženo svedoku D9, ako se ne varam.

10 G. JOSSE: [simultani prevod] Da, ovo je uvršteno u spis, prilično sam  
11 siguran u to.

12 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. I ja sam prilično siguran da je to  
13 predloženo svedoku D9.

14 G. JOSSE: [simultani prevod] Vi se bolje sećate od mene.

15 G. TIEGER: [simultani prevod] To je P853.

16 P: U ovom trenutku razgovora gospodin Krajišnik, i branilac će mi pomoći,  
17 ako grešim, govori se o vremenu neposredno pre ili u vreme odlaska srpskog  
18 rukovodstva na Pale i na ovim stranicama na koje sam skrenuo pažnju, kaže se:

19  
20  
21  
22  
23  
24  
25  
26  
27  
28  
29  
30



1 "Mi smo uvek imali na umu podelu Sarajeva, dakle, da Srbi imaju svoj deo,  
2 a Muslimani svoj deo. To nije tajna. Mi smo smatrali da Sarajevo treba da bude  
3 podeljeno na dva grada - blizanca. Dakle, najbolje bi bilo da prigradski delovi  
4 Sarajeva budu srpski, a centar da bude muslimanski."

5 Kada gospodin Krajišnik kaže, to nije tajna da su Srbi u Bosni oduvek  
6 imali na umu podelu Sarajeva, dakle, da jedan deo bude srpski, drugi deo  
7 muslimanski, recite nam: da li je to bila tajna za Vas?

8 O: Da nije ove posljednje rečenicu... koju ste citirali, mislio bih da je  
9 u pitanju potpuno dijametralno ono š... onome što je gospodin Krajišnik govorio  
10 kod i... na sastanku sa Izetbegovićem. Međutim, kad je pomenuo da prigradska  
11 naselja pripadnu Srbima, a centar grada Muslimanima.. Pazite, gospodin Krajišnik  
12 je time zapravo opisao faktičko stanje, zatečeno stanje, stanje kakvo je bilo i  
13 u predratnom periodu i u periodu komunističkog režima. Naprosto, to je bila  
14 zatečena teritorijalno-etnička struktura grada Sarajeva. Znao, kao što na  
15 primer, područje grada Sarajeva, pretpostavljam da se to pominjalo, taj  
16 najstariji dio grada koji se zove Baščaršija. Tu su, otkako ja znam za sebe,  
17 živjeli, dominantno, Muslimani. Ja ne znam, odnosno, kasnije sam tek saznao i...  
18 iz izvora istorijskih kako je do toga došlo, ali tu je bila izrazita  
19 koncentracija muslimanskog stanovništva. Nije, naravno, nikome zabranjeno bilo  
20 da tu kupi stan, odnosno, neki su... bilo...bilo je manji broj Srba pa i Hrvata.  
21 To je istorijski bio kraj koji je pripadao srpskim i još više jevrejskim  
22 trgovcima, ali od vremena koje ja pamtim, tu su dominantno bili locirani  
23 Muslimani.

24

25

26

27

28

29

30

1 Okolna...okolna naselja oko grada su isto tako otkako se ja sjećam, kol'ko  
2 od djetinjstva, tu su dominantno bili Srbi. S tog stanovišta, to zapravo i nije  
3 neka intervencija, nego legalizacija, na neki način, postojećeg stanja. Zato mi  
4 to, na neki način objašnjava o čemu se radi da ni...nije u pitanju  
5 kontradikcija. E sad, pazite, ovaj... kako su pojedini ljudi imali stav prema  
6 tome, to je drugo pitanje, ovo... o tome i niste tražili odgovor.

7 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Opet, gospodine Kecmanoviću, ako Vi kažete:  
8 "niste me to pitali," recite, što Vas je pitao gospodin Tieger? Nije li Vas on  
9 pitao: da li je za Vas u to vrijeme bila tajna da je gospodin Krajišnik  
10 razmišljao o podjeli? Ne da li bila logična podjela, da li bi to bila podjela  
11 koja bi bila u suprotnosti s postojećim etničkim stanjem. Vi nama držite  
12 predavanje, a ne odgovarate na pitanja. Molim Vas, pažljivo slušajte što Vas se  
13 pita. Dakle, da li je bila za Vas tajna u to vrijeme da je gospodin Krajišnik  
14 razmišljao u to vrijeme o podjeli Sarajeva?

15 SVEDOK: O tome o čemu je gospodin Krajišnik razmišljao, zaista nisam mogao  
16 da znam. Lično, gospodin Krajišnik o čemu je razmišljao, to zaista ne znam.

17 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da, no bez obzira na to Vi niste  
18 oklijevali objasniti nam točno što je gospodin Krajišnik mislio kada je  
19 izgovorio te riječi. Uputio bih Vas na Vaš iskaz. Vi tamo kažete: "gospodin  
20 Krajišnik je zapravo opisivao činjeničnu situaciju kakva je prevladavala prije,"  
21 itd. Vi ste, dakle, tumačili bez ikakvog ustručavanja riječi gospodina  
22 Krajišnika, a da nitko od Vas to nije tražio. Sada odgovor na pitanje je da Vi  
23 ne znate što je gospodin Krajišnik mislio i da li je to bila tajna, da ili ne.

24

25

26

27

28

29

30

1           Gospodine Kecmanoviću, nitko u ovoj sudnici ni ne očekuje da bi podjela  
2 Sarajeva bila takva da bi se Srbima dala kontrola nad muslimanskim područjima  
3 ili Muslimanima nad područjima u kojim prebivaju Srbi. Dakle, ovo objašnjavanje  
4 logičkih stvari, Vijeće je puno toga čulo, dakle, puno dokaza i o gradu  
5 Sarajevu. Dakle, molim Vas odgovorite na pitanje koje Vam je gospodin Tieger  
6 postavio, da li je to bila za Vas tajna. Recimo, možete kazati, bila je tajna  
7 zato što ja nisam znao na što gospodin Krajišnik misli. Da? Da li je to onda Vaš  
8 odgovor?.

9           SVEDOK: /prevod engleskog transkripta: "Da"/.

10          SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Tieger, nastavite molim.

11          G. TIEGER: [simultani prevod]

12          P: Profesore, tijekom razgovora o Cutilheirovom planu i Vašeg pregleda  
13 dokumenta pod razdjelnikom 9, bilo je jasno da je etnička podjela Bosne otvoreno  
14 stavljena pred međunarodnu zajednicu i među zainteresirane strane i to puno  
15 tjedana ranije, da li je tako?

16          O: Molim Vas da ponovite pitanje.

17          P: Pitanje etničke podjele, nastojanja da se etnički podjeli Bosna i  
18 Hercegovina bilo je glavno pitanje na razgovorima sa Cutilheiom i bilo je već  
19 pitanje koje je bilo otvoreno i pred zainteresiranim stranama i pred  
20 međunarodnom zajednicom nekoliko tjedana prije razgovora gospodina Krajišnika i  
21 gospodina Izetbegovića. Nije li točno?

22          O: Da, da.

23          P: Zapis o tim razgovorima koji smo gledali prije nekoliko dana, da ne  
24 spominjemo i ostale dokaze koje je ovo Vijeće čulo, sa sjednica Skupštine

25

26

27

28

29

30

1 bosanskih Srba i drugih, je zapravo takav da je stav bosanskih Srba bio da ne  
2 mogu živjeti s Muslimanima zajedno. Da li ste Vi za to znali?

3 O: U tom periodu, ne. Je l' mogu da objasnim?

4 P: Ne. Vi kažete da ste kasnije za to saznali, da u to vrijeme niste  
5 znali?

6 O: Tako je.

7 P: I nikada niste nikoga čuli da za vrijeme Vašeg sudjelovanja u  
8 Cutilheirovim razgovorima nikada niste čuli ni jednog vođu bosanskih Srba ili  
9 predstavnika bosanskih Srba koji izražava takav stav prije sastanka gospodina  
10 Krajišnika i gospodina Izetbegovića, da li je to Vaš iskaz pred Sudom?

11 O: To je moguće da su pojedinačno govorili, to je moguće. Ne mogu da  
12 tvrdim ni da je tako ni da nije, ali ne mogu da isključim da su pojedinačno  
13 govorili to.

14 P: I svakako ste znali da bosanski Srbi nastoje postići podjelu Bosne i  
15 Hercegovine na nacionalnoj osnovi, odnosno, podjelu tog teritorija na srpski,  
16 muslimanski i hrvatski entitet, je li tako?

17 O: Od preglasavanja u parlamentu Bosne i Hercegovine oko referenduma,  
18 nakon toga je to počelo da cirkuliše kao jedino rješenje. Ili bolje rečeno,  
19 najbolje rješenje ili još preciznije - kompromisno rješenje koje bi zadovoljilo  
20 sve tri strane u konfliktu.

21 P: A sada nam kažete...

22 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Opet, gospodine Kecmanoviću, pitanje je  
23 bilo o tome što su nastojali bosanski Srbi, pa Vas molim prvo odgovorite na to

24

25

26

27

28

29

30

1 pitanje. Ako kažete, drugi su to isto radili, u redu, ali molim Vas usredotočite  
2 se na pitanje.

3 G. TIEGER: [simultani prevod]

4 P: Hoćete li da Vam ponovim pitanje, gospodine? Pitanje je bilo: Vi ste  
5 svakako znali da bosanski Srbi nastoje postići etničku podjelu Bosne i  
6 Hercegovine, tj. podjelu teritorija na srpski, muslimanski i hrvatski entitet,  
7 zar ne?

8 O: Znao sam, naravno, da.

9 Izv...izvinjavam se, je l' mogu da... dodam nešto? Dozvoljavate?

10 G. TIEGER: [simultani prevod] Nije mi sasvim jasno, zašto nešto treba  
11 dodati, ali, izvolite.

12 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Izvolite, gospodine Kecmanoviću.

13 SVEDOK: To je nešto što je bilo nemoguće neznati. To je bila glavna tema  
14 svih razgovora, javnih, političkih, u štampi. Među... u...u Cutilheirovoj  
15 komisiji u kojoj sam učestvovao i potpuno je, kako bih rekao, nespecifično  
16 pitanje, zato...zato bih molio da mi malo šire objasnite o čemu se radi  
17 kad me takvu stvar... ta...takvu stvar pitate. Naprosto, želio bih da se bolje  
18 razumijemo u...u... Vašem ispitivanju.

19 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Tieger, kako bismo se bolje  
20 razumjeli, možda bi bilo dobro napraviti 25 minuta pauze, to bi nam možda  
21 pomoglo. Sad ćemo, dakle, prekinuti i napravićemo pauzu do 11.05h.

22 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Molim ustanite.

23 ... Početak pauze u 10.40h

24

25

26

27

28

29

30

1 ... Sednica nastavljena u 11.11h

2 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Molim ustanite.

3 Izvolite sjesti.

4 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Tieger, izvolite, možete

5 nastaviti.

6 G. TIEGER: [simultani prevod] Hvala, časni Sude.

7 P: Profesore Kecmanoviću, ja bih se vratio na jednu od zadnjih tema o

8 kojoj ste govorili za vrijeme glavnog ispitivanja koje je vodio gospodin

9 Stewart, a to je bio izvadak iz knjige Mishe Glennyja.

10 G. TIEGER: [simultani prevod] Možda bi bilo dobro da svjedok dobije pred

11 sebe taj dokazni predmet.

12 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Bio je to dokazni predmet Obrane.

13 [Pretnosno veće i sekretar se savetuju]

14 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Još nemamo prijevod tog dokumenta,

15 gospodine Tieger.

16 G. TIEGER: [simultani prevod] Da, tako je, časni Sude.

17 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Trebalo bi ga staviti na raspolaganje.

18 To morate znati. Bilo bi dobro ako svjedoku hoćete predočiti neki dio tog teksta

19 da polako pročitate tako da i svjedok i gospodin Krajišnik imaju koristi od

20 toga.

21 G. TIEGER: [simultani prevod] Ponajprije, gospodine Kecmanoviću, ja ću

22 Vam kazati u kolikoj će mjeri biti od pomoći citirati cijeli ovaj izvadak o

23 kojem se razgovaralo ranije. Ja mislim, ponajprije, da se Vi, općenito govoreći,

24 sjećate toga dijela teksta, dakle i razgovora sa gospodinom Stewartom s tim u

25 vezi.

26 I koliko shvaćam bio je to odraz razgovora Vas i gospodina Glennyja

27 kojega se Vi ne sjećate u cijelosti, ali se općenito sjećate nekih njegovih

28 aspekata.

29 O: Tako je.

30 P: U redu. Ja bih Vam skrenuo pažnju na jedan dio knjige koji ovu čitavu

1 situaciju stavlja u kontekst, a odlomak koji Vam je citirao gospodin Stewart  
2 počinje riječima: "Gospodin Kecmanović je kratko vrijeme radio..." dakle, to je  
3 bio jedan kratki uvodni odlomak koji pomaže čitatelju. No, neposredno i odmah  
4 nakon toga, gospodin Glenny stavlja razgovor u kontekst, pa ću Vam kazati.

5 Dakle, u paragrafu prije toga piše: "U prvoj fazi rata, svjetska  
6 sredstva priopćavanja su se uglavnom usredotočavala na patnje opkoljenog grada  
7 Sarajeva. Nije bilo posebnog razloga zašto je vodstvo bosanskih Srba toliku  
8 količinu svojih vojnih napora usmjerila na tu opsadu iako im je bilo u interesu  
9 da presjeku veze sa uporištima bosanske Vlade na sjeveru i na zapadu, razaranje  
10 grada Sarajeva je bilo tek izraz mržnje."

11 I dalje... Dakle, to je ovaj dio koji prethodi opisu Vašeg razgovora s  
12 gospodinom Koljevićem. I dalje, na kraju razgovora, taj razgovor završava na  
13 sljedeći način; time što doktor Koljević mudro kima glavom u vezi s time što je  
14 osobno uključen u događaje u Sarajevu. Zatim je odsutno dodao kao primisao:  
15 "Naravno, svi brinu za Sarajevo i s time, to znači da ne daju puno pažnje na ono  
16 što se događa na drugim mjestima."

17 Dalje gospodin Glenny kaže: "Međutim, početkom augusta svijet je počeo  
18 saznavati o bestijalnim stvarima koje su događale u istočnoj i sjevernoj Bosni."  
19 Dalje kaže da je to bilo posebno zbog nekih "posebno hrabrih reportera".

20 Poanta čitave ove priče i poanta misli doktora Koljevića da nitko ne  
21 obraća pažnju na ono što se događa na drugim mjestima, kako kaže gospodin

22  
23  
24  
25  
26  
27  
28  
29  
30

1     Glenny, je zapravo u tome da je pozornost koju je Sarajevu dala, među ostalim  
2     dakle, međunarodna zajednica, odvratila pažnju sa događaja koji su se odvijali u  
3     drugim dijelovima Bosne i Hercegovine. Nije li to točno, niste li Vi to na taj  
4     način shvatili?

5             O: Kao što sam rekao kad je gospodin Stewart citirao to, ja se sjećam te  
6     večeri koju sam proveo u...uz večeru sa Koljevićem i Glennyjem, ali neke  
7     konkretne navode sam negirao kao...kao netačne, naprosto. Što se ovoga dijela  
8     tiče, takođe sam rekao da se ne sjećam da je to tako bilo i da znam da s... da  
9     je... da sam ja rekao da smo svi na neki način zaokupljeni Sarajevom. Za mene je  
10    to bilo logično jer ja sam iz Sar... u Sarajevu isključivo i boravio u...u toku  
11    rata u Bosni. Ali ovaj nastavak ne bih mogao ni da... naprosto da komentarišem.

12            P: Prvo, za zapisnik bih rekao da Vi niječete neke konkretne tvrdnje da  
13    je to zapravo netočno. Ja ću Vas podsjetiti da to može biti ili proizvod  
14    pogrešnog prijevoda ili činjenice da Vi niste čuli da Glenney u svom izvještaju  
15    kaže da postoje izvještaji da ste Vi pobjegli iz Sarajeva zbog vlastite  
16    sigurnosti, da ste u vrlo lošem stanju došli i da je to naime bilo pogrešno. Vi  
17    se toga sjećate, zar ne? No, Vi ste dakle utvrdili da je to bilo pogrešno što on  
18    govori i da to što govori nije istina. I Vi ste to dakle počeli negirati, a onda  
19    ste shvatili zapravo da ste vas dvojica govorili o istome, da ste na neki način  
20    bili u određenom sporazumu.

21            Vidim da kimate glavom pa ću shvatiti da je to potvrđan odgovor.

22            O: Nije potvrđan odgovor. Kad je riječ o navodu recimo da sam ja bio  
23    pretučen u Sarajevu, znate to je suviše ozbiljna i lična stvar da bih mogao da

24

25

26

27

28

29

30



1 se toga ne sjećam, znate. Da sam bio pretučen, to bih, naravno, i dan danas  
2 dobro pamtio. Kad je riječ o nekim navodima iz jedne konverzacije uz večeru, tu  
3 me već sjećanje manje služi, što je prirodna činjenica.

4 P: Vi ste jučer ukazali da je gospodin Krajišnik vrlo rado ponavljao  
5 jednu od svojih priča i rekli ste kako ste Vi u šali nastojali govoriti,  
6 odnosno, kako ste bili spremni otići iz prostorije ukoliko to ponovno učini. I  
7 gospodin Koljević kao svi mi drugi je također bio sklon, barem katkada,  
8 ponavljati neke priče ili neke primjedbe, zar ne?

9 O: Ovo što je vezano za gospodina Krajišnika to su bile redovne sesije  
10 parlamentarnih stranaka, njihovih šefova i šefova...

11 P: Dobro. Gospodine profesore, ako kažete... No, dopustite mi da  
12 prijedem na pitanja na koja Vam želim skrenuti pažnju. Ja bih Vam htio predočiti  
13 još jedan razgovor doktora Koljevića o istoj temi pa da vidimo da li Vam to  
14 osvježava sjećanje u vezi s ovim razgovorom kojega ste Vi i doktor Koljević  
15 imali i kako ste ga ispričali gospodinu Glennyju.

16 G. TIEGER: [simultani prevod] Ja ću zamoliti da se ovaj dokument predoči  
17 svjedoku.

18 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Tieger, usput rečeno, htio bih  
19 reći dok Vi to budete radili, mislim da ste nas već ranije uputili, mislim... ne  
20 znam, na 26 ili 24, nisam siguran, na jedan intervju kada ste kazali svjedoku -  
21 Vi ste izvijestili to, to, to i to. No ja sam primijetio da u engleskoj verziji  
22 nema znakova navoda, a u verziji na B/H/S-u ima, tako da ne znam koja je od te

23

24

25

26

27

28

29

30

1 dvije verzije izvorna. No netko je bilo izostavio ili dodao te znake navoda.  
2 Svjedok je o tome svjedočio, no ja nisam osobito zadovoljan vidjeti dvije  
3 verzije dokumenta u u kojoj izgleda, u jednoj se opisuje situacija, dakle,  
4 stanje situacije u kojoj imamo navodnike, a u drugoj ne. Pa Vas molim da se  
5 raspitate o tome. Mislim da se radilo o onom *Tanjugovom* izvještaju kada ste nam  
6 počeli govoriti o pogrešnom i na kraju bio je to 24 ili 26.

7 G. TIEGER: [simultani prevod] Da ja ću pogledati, znam na koji dokazni  
8 predmet mislite i ja ću to provjeriti.

9 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da, molim Vas pokušajte saznati o čemu  
10 se tu radi.

11 G. TIEGER: [simultani prevod]

12 P: Profesore Kecmanoviću, ovo je jedan odlomak iz djela drugog novinara,  
13 Eda Vulliamya. To je knjiga koja ima naslov *Godišnja doba u paklu*. On govori o  
14 razgovoru sa doktorom Koljevićem u kojem se razgovaralo o istoj temi. Ja ću Vam  
15 to pročitati:

16 "U ovom trenutku u ovoj fazi rata ono najgore je skriveno od očevidaca i  
17 može izići na vidjelo tek nakon samog događaja na osnovu svjedočenja žrtava. Za  
18 razliku od opsade Sarajeva koja je bila vidljiva za sve, program etničkog  
19 čišćenja nije bio za javno prikazivanje. Karadžićeva intelektualna sjena, srpski  
20 član bosanskog Predsjedništva Nikola Koljević priznao mi je kasnije da je  
21 Sarajevu bila namijenjena uloga kazališta nasilja koje će privući svjetsku  
22 pažnju i odvući je od glavnog programa. Profesor Koljević, koji dobro govori  
23 engleski jezik i citira Shakespearea u detalje kako bi ilustrirao svaku njegovu  
24  
25  
26  
27  
28  
29  
30

1 izjavu, oštro me iskritizirao uz čaj i kolače u luksuznom beogradskom hotelu:  
2 'Zaista me čudi da Vam je toliko trebalo da shvatite.'" Dakle, to je citat  
3 profesora Koljevića: "Zaista me čudi da Vam je toliko trebalo da shvatite. Jadno  
4 Sarajevo! To je sve čega ste se mogli dosjetiti. Raskrižje Europe! Nitko od vas  
5 nije bio na odmoru u Trnopolju, ha, ha!"

6 Profesore Kecmanoviću, da li Vam ovo osvježava sjećanje u vezi sa  
7 razgovorom s doktorom Koljevićem i o tome što je on rekao o tome kako se pažnja  
8 usredotočila na Sarajevo?

9 O: Ja bih Vas podsjetio na dvije stvari: jedna je stvar da sam ja živio  
10 u Sarajevu sve do 5. jula 1992. To je jedna činjenica. Druga činjenica da sam...  
11 ja nisam bio član Srpskog nacionalnog pokreta, niti SDS-a i Vi ste u jučerašnjem  
12 izlaganju naveli neke činjenice o odnosu Srpske demokratske stranke, odnosno  
13 medija srpskih prema meni lično i kvalifikacije koje ste citirali ja mislim da  
14 je to...

15 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Kecmanoviću, ja ću Vas ponovno  
16 prekinuti zato što Vi ne odgovarate na pitanje. Pitanje je bilo: da li ovaj  
17 citat iz knjige Eda Vulliamya Vama osvježava pamćenje, odnosno da li Vam moguće  
18 vraća sliku, dakle, da je to slično onome razgovoru kojega ste Vi vodili s  
19 profesorom Koljevićem? Dakle da li se, kada ovo pročitate, Vama na bilo koji  
20 način osvježava sjećanje u vezi s Vašim razgovorom sa gospodinom Koljevićem? To  
21 je bilo pitanje.

22 SVEDOK: Moj odgovor je "ne".

23 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Tieger, nastavite, molim.

24 G. TIEGER: [simultani prevod]

25

26

27

28

29

30

1 P: Bez obzira na same detalje, a ja znam da Vi puno pažnje obraćate  
2 detaljima, nije li točno da ste Vi gospodinu Glennyju kazali da je doktor  
3 Koljević dodao da je korist obraćanja pažnje Sarajevu zapravo skretanje  
4 pozornosti međunarodne zajednice od događaja koji su se odvijali drugdje u Bosni  
5 i Hercegovini?

6 O: Taj dio je, moram da ponovim, u mom sjećanju, taj dio razgovora nije  
7 imao ni takav sadržaj ni takvo značenje, po mom sjećanju.

8 P: Imate li Vi ikakvog objašnjenja zašto je gospodin Glenny shvatio da  
9 Vi baš to govorite svojim prepričavanjem, svojim izvještajem o razgovoru njemu?

10 O: Nisam shvatio, kome i... kome sam izvještaj dao?

11 P: Pa iz izvadaka knjige gospodina Glennyja zar Vama nije tu jasno da je  
12 on jasno razumio da je fokus komentara doktora Koljevića i da je fokus skretanja  
13 svega toga na njegovu pažnju da se zapravo uoči da su se svjetski mediji  
14 usredotočili na Sarajevo, a ne na ono što se događalo drugdje u Bosni, no da se  
15 i to kasnije počelo saznavati.

16 O: Ono što... smisao moje intervencije koju pominje Glenny, i to je  
17 kol'ko se sjećam, tačno da sam rekao da smo se suviše koncentrisali na Sarajevo,  
18 smisao te moje rečenice je bio da se u razgovoru koji tada vodimo bavimo  
19 Sarajevom isključivo. Smisao moje intervencije je bio sasvim druge prirode.

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Pazite, tu je sjedio... To nije bio formalan nikakav razgovor. Sjedili smo za  
2 večerom, Glenny, Koljević i ja i razgovor je tekao tako da se Koljević  
3 raspitivao mnogo za Sarajevo. Ja ponavljam, mislim da sam to već rekao, dio  
4 njegove porodice, njegov rođeni brat je bio dole u gradu i razgovarali smo  
5 isključivo o tome. Po mom sjećanju te lične sarajevske priče su poradi trećeg  
6 učesnika u večeri. Moja intervencija je bila da smo suviše zaokupljeni tom  
7 temom, a ne ovo političko značenje koje je ovde navedeno.

8 P: U redu, profesore.

9 G. TIEGER: [simultani prevod] Časni Sude, nemam više pitanja.

10 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Hvala, gospodine Tieger.

11 Gospodine Josse, da li imate dodatnih pitanja?

12 G. TIEGER: [simultani prevod] Oprostite, časni Sude. Moj koordinator za  
13 predmet me podsjeća da nije dodeljen broj za prethodni dokazni predlog.

14 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da?

15 SEKRETAR: Odlomak iz knjige *Godišnja doba iz pakla* će biti dokazni  
16 predmet s privremenim brojem P1151.

17 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Zahvaljujem. A autor je Ed Vulliamy.

18 Gospodine Josse...

19 G. JOSSE: [simultani prevod] Najveći deo prošle pauze sam proveo sa  
20 gospodinom Krajišnikom i potrebno mi je još vremena. On mi je dao jedan dokument  
21 u vezi kojeg bi on želeo da ispitam svedoka. I zaista je potrebno da s njime još  
22 razgovaram o tome i zaista mi još uvek nije jasno na koji način to proizilazi iz  
23 unakrsnog ispitivanja tako da mora da dobijem i dopust Suda.

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Treba Vam još vremena?  
2 G. JOSSE: [simultani prevod] Da.  
3 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Koliko vremena?  
4 G. JOSSE: [simultani prevod] Koliko god možete da mi date.  
5 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Želeli bismo da završimo danas. O čemu  
6 govorimo?  
7 G. JOSSE: [simultani prevod] Pola sata.  
8 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Onda ćemo napraviti pauzu od pola sata,  
9 dakle, drugu pauzu, što znači da ćemo nastaviti sa radom u 12.00 sati, a to će  
10 možda ograničiti vreme koje imamo na raspolaganju, ali mislim da ćemo moći da  
11 završimo negde oko pola 2.  
12 G. JOSSE: [simultani prevod] Kao što Vam je poznato, sledeći svedok nije u  
13 zgradi.  
14 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da, ali jasno mi je da želite sutra da  
15 počnete da ispituјete tog svedoka.  
16 G. JOSSE: [simultani prevod] Da.  
17 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Napravićemo još jednu pauzu od pola sata i  
18 nastaviti u 12 sati.  
19 G. JOSSE: [simultani prevod] Hvala.  
20 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Ustanite, molim.  
21 ... Početak pauze u 11.32h  
22 ... Sednica nastavljena u 12.09h  
23 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Ustanite, molim.  
24 Izvolite sedeti.  
25 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Josse...  
26 G. JOSSE: [simultani prevod] Hvala Vam na vremenu, časni Sude. Može se  
27 pitati da li to što gospodin Krajišnik želi da pitam zaista i proizilazi iz  
28  
29  
30

1 pitanja. Ali u svakom slučaju, uz dopuštenje Suda, ja bih da vidim kako da  
2 postupimo. Jedino što sam mogao da uradim na početku pauze da ostavim mom  
3 cenjenom kolegi kopiju na B/H/S-u dokumenata koje želim da predočim.

4 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] On je odmah počeo to i da čita, gospodine  
5 Tieger, zar ne? To može predstavljati problem, ali i ranije se dešavalo. Da  
6 vidimo šta je to. Pretpostavljam da ste pokušali da uz pomoć prevodioca vidite o  
7 čemu se otprilike radi u dokumentu.

8 G. TIEGER: [simultani prevod] To je tačno i naglašavam da sam približno  
9 pokušao da vidim.

10 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Pa, da vidimo.

11 G. JOSSE: [simultani prevod] Hvala.

12 Ponovo ispituje g. Josse:

13 P: Gospodine Kecmanoviću, pred sobom imate prve tri stranice ovog kratkog  
14 svežnja dokumenata, a reč je o zapisniku sa sednice Predsedništva Republike  
15 Bosne i Hercegovine od 20. juna 1992. godine, i na prvoj stranici se vidi da Vi  
16 niste bili prisutni na tom sastanku. Zar ne?

17 O: Očigledno.

18 P: Vidimo da je sastanak održan u 11 sati ujutru. Da li znate zašto ni Vi  
19 ni gospodin Pejanović niste bili prisutni?

20 O: Ne mogu da se sjetim o kojoj se sjednici radi, da li je to neka od onih  
21 sjednica na koje nisu iz administracije Predsjedništva "uspjeli da nas nađu."

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Da, vidim u tački 2, "Predlog odluke o proglašenju ratnog stanja."  
2 Vjerovatno se radi o jednoj od takvih sjednica. Tu sam sjednicu i pomenuo kad me  
3 je ispitivao gospodin Stewart.

4 P: Na trećoj stranici je tačka broj 6 i najpre bih želeo da se osvrnemo na  
5 tu tačku. Negde na sredini stranice vidimo da je gospodin Halilović uzeo reč i  
6 tu govori o "mogućoj razmeni stanovništva na području Banja Luke".

7 O: ...paususi... stranica 3, tačka 6.

8 P: U sredini stranice, paragraf koji počinje rečima: "Sefer Halilović..."

9 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Pre nego što nastavimo, molim da se  
10 pročita taj paragraf, kako bismo imali makar utisak o tome o čemu se tu radi.

11 G. TIEGER: [simultani prevod] Oprostite, časni Sude. Ovo je jedno malo  
12 administrativno pitanje, ali, ja /prevod engleskog transkripta: "imam"/ ovaj deo  
13 koji je označio branilac, tako da ukoliko se nastavi da se upućuje na jedan  
14 drugi paragraf, a čini se da će tako to biti, možda bi gospodin Josse mogao da  
15 ih identifikuje i da ih sve odmah pročitatamo.

16 G. JOSSE: [simultani prevod] Da, to su sledeća tri paragrafa.

17 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Dakle, to je reč... /?paragraf/ koji  
18 počinje rečima: "Sefer Halilović", pa je sledeći "Fikret Abdić" i zatim "Alija  
19 Izetbegović".

20 Ne uzevši onaj poslednji paragraf gde piše: "Sednica završena u 13.00  
21 sati" itd.

22 G. JOSSE: [simultani prevod] Da.

23 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da li bismo mogli da zamolimo nekoga, ako  
24  
25  
26  
27  
28  
29  
30



1 bi neko iz Vašeg tima... Znam da je to obično bio zadatak gospođice Čmerić, ali  
2 ona nažalost nije tu. Da li bi neko mogao to da pročita?

3 [Odbrana se savetuje]

4 G. JOSSE: [simultani prevod] Da se pročita na B/H/S-u?

5 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da.

6 G. JOSSE: [simultani prevod] Da, naravno. Zamoliću gospodina Sladojevića  
7 da pročita.

8 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Bili bismo Vam zahvalni ako biste  
9 pročitali sve od: "Sefer Halilović je iznio..." I molim Vas da pročitate polako  
10 kako bi se to prevelo.

11 G. SLADOJEVIĆ: /nečujno/ "...je izneo prigovor boraca u odnosu na ljude  
12 koji su pobjegli iz Sarajeva i Bosne i Hercegovine u ovom ratu, navodeći da im ne  
13 bi trebalo davati nikakve funkcije. Dalje je istakao neke prigovore da UNPROFOR  
14 u svojim vozilima prevozi četničke ljude, zatim prigovor na razmenu  
15 stanovništva..."

16 SUDIJA ORIE: /prevod engleskog transkripta: "Da."/

17 G. SLADOJEVIĆ: "...prevoze četničke ljude, zatim prigovore na razmenu  
18 stanovništva da bi se stvorila etnički čista naselja. Fikret Abdić zatražio je  
19 da Vlada reši pitanje struje za Krajinu (u Jajcu) i obavestio o ratnoj situaciji  
20 u Bihaću. Alija Izetbegović je informisao Predsedništvo o razgovoru sa

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 predsednikom opštine Zenica, problemima preseljavanja Muslimana iz Banja Luke  
2 ističući da posebno su im zapretili da će ih pobiti ako ne napuste Banja Luku."

3 G. JOSSE: [simultani prevod] Gospodin Sladojević se tu zaustavio jer je to  
4 pasus koji smo označili i to je sve.

5 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] U redu.

6 G. TIEGER: [simultani prevod] Razumem, časni Sude, ali ja nemam prevod na  
7 engleskom, a vidim da u sledećem paragrafu se pominje etnički čista...

8 G. JOSSE: [simultani prevod] Nema problema, pročitajte se i dalje.

9 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da, etnički čista područja, a to je slično  
10 rečima koje smo već i ranije čuli. Tako da Vas molim... imamo ovde rečenicu gde  
11 se pominje Banja Luka. Pa molim da pročitate i ovu rečenicu koja ide sve do gde  
12 se pominje "13 sati."

13 G. SLADOJEVIĆ: [simultani prevod] Da, svakako

14 B/H/S "/nečujno/...to ipak prihvatilo, stvorila bi se etnički čista  
15 područja. Naša zemlja ne sme prihvatiti te pritiske za stvaranje etnički čistih  
16 područja."

17 G. JOSSE: [simultani prevod] Oprostite, časni Sude, gospodin Tieger je u  
18 potpunosti u pravu i ovaj deo je trebao biti odmah pročitan jer je relevantan.

19 SUDIJA ORIE: /prevod engleskog transkripta: "Da."/

20 G. JOSSE: [simultani prevod] Ja mislim, gospodine Sladojeviću, da znači  
21 treba i taj deo da pročita.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Najpre, pre nego što Vam skrenem pažnju na nešto drugo, pitanje  
2 razmene stanovništva o kojem se govorilo na sednici Predsedništva, da li imate  
3 bilo kakvih informacija ili saznanja o tome?

4 O: Sjećam se da je u toku mog rada u Predsjedništvu, to je otprilike  
5 mjesec dana, da je bilo razmjene stanovništva i da je se tim poslom u  
6 Predsjedništvu, pošto je riječ bila o razmjeni na relaciji srpska i muslimanska  
7 strana, na tome je bio angažovan Mirko Pejanović dosta. Dok sam ja u nekoj našoj  
8 internoj podjeli posla više se bavio izvlačenjem Srba iz privatnih zatvora po  
9 Sarajevu.

10 Dakle, mogu da kažem da je bilo takvih slučajeva razmene stanovništva i to  
11 je Mirko Pejanović bilo taj koji je to dogovarao s je... s jedne strane sa  
12 predsjedavajućim Izetbegovićem, nešto i sa Ganićem, ali više sa Izetbegovićem na  
13 jednoj strani i sa drugom stranom. Ko je to bio na srpskoj strani toga...toga se  
14 ne sjećam. To su bili pojedinci, manje-veće grupe ljudi, ali nije bilo riječ o  
15 nekoj masovnoj razmjeni stanovništva nego o konkretnim spiskovima ljudi sa jedne  
16 i sa druge strane koji su razmjenjivani.

17 P: Kada gospodin Izetbegović kaže da: "Naša zemlja ne sme prihvatiti te  
18 pritiske za stvaranje etnički čistih područja." Da li to tačno prikazuje kako  
19 ste Vi shvatili njegova stanovišta u to vreme, možda bih trebao da kažem,  
20 stanovišta i ciljeve?

21 O: Ja mogu da Vas podsjetim na, uko...ukoliko znate za...za te podatke da  
22 je još u fazi formiranja, odnosno prije izbora, u fazi formiranja ili bolje  
23 rečeno predizbornih promocija političkih stranki u Bosni i Hercegovini, u  
24 različitim dijelovima Republike, to su naravno sve stranke radile, na jednom od  
25 dva najveća skupa SDA, jedan je bio u Kladuši, u Cazinskoj Krajini, taj bi bio  
26 najveći, a drugi po...po brojnosti bio je u Foči u istočnoj... u istočnoj Bosni.  
27 Tom prilikom je Izetbegović u obraćanju masi rekao da nas, u to s...

28  
29  
30

1 htio reći rukovodstvo SDS-a ili Stranku demokratske akcije u cjelini, nas  
2 optužuju neki da hoćemo da stvorimo islamsku republiku Bosnu i Hercegovinu,  
3 islamsku državu, pa onda postavio jedno retorsko pitanje: "Braćo i sestre da li  
4 mi zaista hoćemo islamsku republiku?" Na njegovo iznenađenje, bilo je retorsko  
5 pitanje, masa je povikala: "Hoćemo, hoćemo!" Na to je on rekao: "Ne, rano je za  
6 to. Mi ćemo uzeti onoliko teritorija Bosne i Hercegovine koliko možemo  
7 prosperitetno da kontrolišemo." To je jedna izjava koja je često citirana sve do  
8 posljednjih mjeseci u muslimanskim medijima na račun Izetbegovića.

9 Hoću da kažem da je Izetbegović i u tom pogledu nastupao vrlo neobično.  
10 Često je mijenjao stavove, nastupao na različite načine u različitim prilikama,  
11 tako da je jednom prilikom i sam na pitanje novinara rekao da to dolazi otuda  
12 što mu se istog dana prijepodne čini da treba da nas... da o jednoj istoj stvari  
13 misli na jedan način, a poslepodne na drugi način. I to je jedna izjava koja se  
14 dosta...dosta citira i danas u muslimanskim medijima. bošnjačkim, izvinjavam se,  
15 u to vreme su bila muslimanska, a danas bošnjačka. Tako da...da dovršim misao  
16 na... Ovdje se s jedne strane kritikuje ta praksa, očigledno se u toj praksi  
17 participiralo u prethodnom periodu, inače ne bi bilo potrebe da se sad to, kao  
18 neko stanje, kao praksa osuđuje.

19 G. JOSSE: [simultani prevod] Časni Sude, molim za trenutak strpljenja.

20 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Možda bismo mogli...

21 [Odbrana se savetuje]

22 G. JOSSE: [simultani prevod] Časni Sude, preostale stranice ovog malog  
23 svežnja su odlomci iz knjige Sefera Halilovića *Lukava strategija*, a to je već  
24 uvršteno u spis u ovom predmetu, te ako pogledamo dno 137. stranice vidimo da tu  
25 piše, naravno, na B/H/S-u, tu je komentar gospodina Halilovića na tu sednicu o

26

27

28

29

30

1 kojoj je svedok upravo govorio, dakle od 20. juna 1992. godine u 11.00 sati  
2 ujutru. Delovi komentara gospodina Halilovića su nešto na šta bismo želeli da  
3 skrenemo pažnju svedoka.

4 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Pre nego što to učinimo, želim jedno  
5 pojašnjenje u vezi poslednjeg odgovora svedoka.

6 Rekli ste, gospodine Kecmanoviću: "S jedne strane ova praksa je  
7 kritikovana, ali s druge strane oni su se bavili tim pitanjem i nisu ga  
8 osuđivali u vreme kada se ta praksa sprovodila."

9 Najpre, šta ste tačno hteli reći kada kažete da nisu osuđivali tu praksu?

10 SVEDOK: Dvije stvari sam napomenuo, jednu... tri, naime. Jedna je stvar da  
11 je razmene stanovništva, ne u nekim masovnim razmerama, bilo i u organizaciji  
12 Predsedništva i da je u tom smislu u Predsedništvu bio angažovan kolega Mirko  
13 Pejanović kao Srbin na muslimanskoj strani, radi komunikacija sa...sa drugom  
14 stranom. U samom Predsedništvu kontakt je imao sa Izetbegovićem kao autentičnim  
15 predstavnikom ove druge strane. Hoću da kažem da je u tim okvirima postojala  
16 neprestano organizovana razmjena stanovništva. To se vršilo po spiskovima  
17 konkretnim, tako što je muslimanska strana po spisku tražila neke ljude da budu  
18 prebačeni na muslimansku teritoriju, a Srbi opet neke ljude po spisku sa ove  
19 muslimanske strane. To je jedna stvar.

20 Druga stvar, pomenuo sam da je Izetbegović u više navrata...

21 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Treba mi već sad odmah jedno pojašnjenje.  
22 Kad je reč o brojkama, da li govorimo o desetinama imena ljudi na tim spiskovima  
23 za razmenu, ili pak govorimo o stotinama ili o hiljadama? Kako bih trebao da

24

25

26

27

28

29

30

1 shvatim o kojim se razmerima radi, u to vreme?

2 SVEDOK: Radilo se o brojkama, ne više od 50 ljudi, koliko se sjećam, ne  
3 više od 50, s jedne strane. S druge strane, taj proces se odvijao kontinuirano.  
4 Nekad je to bilo i manji broj, od 10, 30, ali mislim da nije prelazilo cifru od  
5 50 ljudi i ta je aktivnost bila kontinuirana. Pejanović je bio stalno u vezi s  
6 tim u kontaktu sa Izetbegovićem, nekad sa Ganićem.

7 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] A koliko često, otprilike? Da li je to  
8 bilo 10 spiskova mesečno ili 5 ili 25? Ja... jednostavno pokušavam da steknem  
9 utisak o čemu govorimo, jer ako kažete 10 do 20, nikad više od 50, pa to bi  
10 značilo da je negde između 25 i 30 što znači da bi 10 spiskova mesečno bilo  
11 sveukupno nekih 250 do 300 ljudi mesečno. Da li biste mogli približno da nam  
12 kažete o kojoj veličini, kojoj brojki govorimo, u to vreme?

13 SVEDOK: Sad bi trebao da množim i pravim računicu. Slab sam u tome, ali  
14 mogu da kažem da to nije prelazilo broj od 50, a odvijalo se u kontinuitetu i  
15 nekad je bila reč o paralelno dvije...dvije linije takvih aktivnosti, ali  
16 ja...ja lično nisam radio na tome tako da detalje ne mogu da Vam kažem. Sledeća  
17 stvar koju sam rekao vezana je za to da je Izetbegović u različitim fazama javno  
18 zastupao čak i prije izbora jednu sepa... etnički separati...separatnu ovaj...  
19 dio Bosne i Hercegovine, naravno, muslimanski, kasnije bošnjački, i u vezi s tim  
20 podsjetio na njegove, često, vrlo često različite nastupe u različitim  
21 prilikama.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 I napokon ono što je vjerovatno bilo najnejasnije u ovome što sam rekao to  
2 je da iz ovoga dijela zapisnika koji imam pred sobom stiže se utisak kao da se  
3 takve stvari dešavaju pa sada Izetbegović to kritikuje na neki način da ovo nije  
4 neka prilika u kojoj on načelno govori generalno o tome nego o nekoj praksi koja  
5 je postojala u razmeni stanovništva, pa je on sad kritikuje. Tako sam ja barem  
6 shvatio.

7 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. Ja bih zamolio jedno pojašnjenje u  
8 vezi s drugom stvari koju ste spomenuli. Vi ste, naime, rekli da je čak i prije  
9 izbora, pretpostavljam da se radi o 1991. i tim izborima?

10 SVEDOK: To su 1990. izbori bili.

11 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] 1990. Oprostite, moja greška. Dakle, da li  
12 je gospodin Izetbegović... Vi ste naime rekli da je zastupao etnički separatni  
13 dio Bosne i Hercegovine. To meni nije sasvim jasno zato što možete kazati,  
14 recimo: Ja bih htio jedan izdvojeni dio gdje bi vladala muslimanska većina, pa  
15 stoga moramo prostor malo razdijeliti. Na primjer, to može biti jedna pokrajina  
16 ili država, bez obzira na konstrukciju koju ćemo tu napraviti. No to nije isto  
17 kao i muslimanska vladavina na etnički čistom teritoriju, što znači da Muslimani  
18 vladaju, ali da na tom teritoriju nema Srba ni Hrvata koji bi čak možda ostali  
19 na tome teritoriju. Ja taj dio ovoga dokumenta shvaćam na sljedeći način, da su  
20 oni naime razgovarali, dopustite mi da ga ponovno pročitam zato što ga nemam na  
21 papiru. Nastojat ću ga citirati, doslovno, dakle da kaže: "Ako bi se to ipak  
22 prihvatilo stvorila bi se etnički čista područja. Naša zemlja ne smije  
23 prihvatiti te pritiske za stvaranje etnički čistih područja."

24

25

26

27

28

29

30

1           Kada ste rekli da je gospodin Izetbegović javno zastupao ideju o etnički  
2   separatnim teritorijama, da li bi to obuhvaćalo i to da ta područja postanu  
3   etnički čistima ili se radilo samo o vladavini muslimanske većine nad tim  
4   područjem? Jer izgleda da je tu i ona glavna razlika između Cutilheirovog plana  
5   i onoga o čemu se po svemu sudeći, razgovara ovdje, da će se na kraju završiti s  
6   etnički čistim područjima. Dakle, recite nam, molim Vas, što je u tom smislu  
7   zastupao, kakvu ideju je zastupao gospodin Izetbegović?

8           SVEDOK: Vidite to... priliku koju sam pomenuo na promotivnom predizbornom  
9   skupu u Foči, on nije ništa dalje govorio o tome, nije specificirao šta to  
10   znači, je li, "ono što možemo prosperitetno kontrolisati" i ja sam sklon da  
11   vjerujem da je to bilo upravo ovo o čemu Vi govorite. Naime, i u Cutileirovom  
12   planu i u planovima koje su sve tri strane nudile tokom rata i ono što su drugi  
13   međunarodni posrednici tokom rata nudili, Vance-Owen itd., nigdje, kol'ko ja  
14   znam nije zastupana teza o bukvalno etnički čistim područjima, nego da se radilo  
15   o područjima sa etničkom većinom, s tim što bi se štatile manjine, odnosno  
16   poštovala recipročna personalna autonomija. Dakle, da bi, pazite, već  
17   samom...samom činjenicom da bi sve te etničke regije ili dominantno etničke,  
18   bile u okvirima jedne države, morala bi da bude uzajamno poštovana...poštovane  
19   manjine. Jer otprilike onako kao što bi hrvatska većina tretirala bošnjačku  
20   manjinu u zapadnoj Hercegovini tako bi i obratno bilo, recimo u regiji srednje  
21   Bosne, odnos Bošnjaka prema...prema Hrvatima. Mislim da ni jedna strana ni u  
22   jednom momentu nije zastupala doslovne...doslovce etnički čiste teritorije. I  
23   znam iz iskustva, recimo Banja Luka je mjesto u koje često odlazim i tamo  
24   gostujem na univerzitetu. Imam tamo mnogo prijatelja Muslimana koji su cijelo  
25   vrijeme rata proveli tamo, sad su ministri u Vladi bili, ovoj prošloj itd.

26           SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Samo malo, dopustite mi, molim Vas, da Vas  
27   ovdje prekinem. Vijeće je čulo iskaze i zaprimilo veliki broj dokaza, konkretno

28  
29  
30



1 u vezi s Banja Lukom, i o tome kakav je bio tamošnji sastav stanovništva tijekom  
2 rata. Da, to mi je jasno.

3 G. JOSSE: [simultani prevod] Časni Sude, mogu li ja reći, oprostite mi što  
4 to tako govorim, no, ono o čemu ste Vi postavljali pitanje kada je svjedok  
5 rekao: "No s druge strane oni su sudjelovali u tome pitanju i zapravo nisu u to  
6 vrijeme osudili takvu praksu." To je zapravo ono što nastoji rasvijetliti  
7 gospodin Krajišnik cijelo vrijeme i to zapravo nas dovodi do sljedećeg  
8 dokumenta, a to je još jedan izvadak iz knjige gospodina Halilovića

9 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da.

10 G. JOSSE: [simultani prevod] Ono što bih ja, uz dužno poštovanje, sada  
11 predložio, iako to nije idealno, to znam, je da zamolim svjedoka da pročita ovu  
12 stranicu i pol. Da nam sažeto iznese njezin sadržaj, da nam iznese i svoj  
13 komentar i naravno, mi ćemo to dati na prijevod u datome trenutku.

14 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Josse, ja pomalo oklijevam  
15 tražiti od svjedoka da nam iznese sažetak toga teksta. Mi smo, naime, čuli  
16 objašnjenja svjedoka o tome kako je on bio vještak i čuli smo da je rekao: "Ja,  
17 ono što sam govorio kao vještak..." a svjedok će, znate, otići i on će zapravo  
18 početi govoriti kada dobijemo prijevod, a onda će biti kasno i zato ne bih  
19 baš...

20 No, gospodine Tieger, ako Vi nešto o tome imate za reći?

21 G. JOSSE: [simultani prevod] Pa da, naravno, časni Sude. Ima nekih  
22 dijelova koje smo označili, možemo napraviti isto, naime, da ih gospodin  
23 Sladojević pročita.

24 G. TIEGER: [simultani prevod] Časni Sude, možda to i izgleda težim poslom,  
25 ali mislim da je to jedini mogući način da se to napravi.

26

27

28

29

30

1 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da, ja sam iskazao svoje oklijevanje.  
2 Naravno, gospodin Tieger ima prednost jer ima i tekst i jezičnog asistenta već  
3 neko vrijeme na raspolaganju, iako, kao što smo rekli, radi se samo o  
4 aproksimativnom prijevodu.

5 G. JOSSE: [simultani prevod] Pa ne, iako, ja ću mu pomoći s tim u vezi.

6 SUDIJA ORIE: /nedostaje simultani prevod/

7 [Sudije većaju]

8 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. Čitanje... A naravno, Vi možete  
9 odabrati relevantne dijelove i morate paziti na to da kontekst ostane dovoljno  
10 jasan.

11 G. JOSSE: [simultani prevod] Samo trenutak, časni Sude.

12 SUDIJA ORIE: /prevod engleskog transkripta: "Da"/.

13 [Odbrana se savetuje]

14 SVEDOK: Ako mi dozvoljava... ukoliko mi dozvoljava u ovoj pauzi ako  
15 mogu... ako mi dozvoljava predsjednik Sudskog vijeća, samo par riječi da kažem?  
16 Hvala Vam.

17 Ne bih želio da steknete utisak po ovome što ste na kraju rekli da znate o  
18 promjenama stanovništva, strukture nacionalnog stanovništva u Banja Luci. Znam i  
19 ja o tome, naravno. I kad sam rekao da ima mnogo ljudi koje poznajem, bošnjačke  
20 i hrvatske nacionalnosti koji su tamo ostali tokom rata, nisam htio reći da tom  
21 ilustracijom negiram promjene. Međutim, moram da Vas podsjetim opet... opet kao  
22 Sara... čovjek koji je živio u Sarajevu, da su tu najveće promjene napravljene u  
23 etničkoj strukturi stanovništva, upravo u Sarajevu.

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. Da, da, znam. Mi nastojimo ne  
2 ostvarivati dojmove onoga što nam Vi govorite. Mi nastojimo slušati što je  
3 moguće pozornije ono što zapravo kažete.

4 Gospodine Josse, izvolite.

5 G. JOSSE: [simultani prevod] časni Sude, gospodin Sladojević će sada  
6 pročitati na 137. stranici onaj dio teksta koji počinje riječima, negdje dakle,  
7 na trećini iste stranice, dakle, riječima koje počinje: "I drugo" dakle, to je  
8 početak. 137. stranica pri dnu.

9 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] To je početak zadnjeg velikog pasusa.

10 G. JOSSE: [simultani prevod] Da, da. I on će pročitati i četiri retka koja  
11 su masno tiskana na vrhu stranice.

12 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. Moram Vas podsjetiti da je čitanje  
13 izuzetno brzo uvijek. Dakle, molim Vas, čitajte polako.

14 G. SLADOJEVIĆ: [simultani prevod] Da, časni Sude.

15 B/H/S "Izvod iz magnetofonskog snimka sednice Predsedništva Republike  
16 Bosne i Hercegovine održane 20. juna 1992. godine. Sednica je počela u 11 sati.  
17 Predsedavao je Alija Izetbegović, predsednik Predsedništva Republike Bosne i  
18 Hercegovine.

19 Halilović: I drugo, želio bih kratko informisati o jednoj, po mom  
20  
21  
22  
23  
24  
25  
26  
27  
28  
29  
30

1 mišljenju, veoma opasnoj pojavi koja se događa na prostorima Bihaćke Krajine. Po  
2 još nekim informacijama sa kojima raspolažemo ovo nažalost nije usamljena  
3 pojava. Ova pojava je toliko opasna da zadire u temeljne političke odnose unutar  
4 Bosne i Hercegovine i može imati nesagledive posledice. Naime, po izveštaju  
5 komandanta regionalnog Štaba Teritorijalne odbrane bihaćke regije, gospodin  
6 Hajrudin Osmanagić, predsednik stranke SDA bihaćke regije, doktor Irfan  
7 Ljubijankić i predsednik bihaćke opštine Nenad Ibrahimpašić su vodili razgovore  
8 u Bihaću sa delegacijom SDS-a iz Banja Luke koji celo vreme po Krajini voze  
9 vozila UNPROFOR-a. Postignut je i dogovor o razmeni stanovništva i njihovom  
10 preseljenju iz banjalučke regije, a Srbi iz ovih regija, u banjalučku regiju.  
11 Mislim da je ovo, po našu borbu, vrlo opasna i pogubna pojava. Zamolio bih Vas  
12 da se o ovom veoma značajnom pitanju zauzme stav. Na ovakav način se direktno  
13 ide na ruku onima koji imaju nameru da prave etnički čistu teritoriju, jer  
14 preseljenjem stanovnika prave čiste nacionalne jedinice što vodi razgradnji  
15 bosanske države i njenoj etničkoj podeli. Jedna grupa građana muslimanske  
16 nacionalnosti u Banja Luci je dobila 2-3 sata vremena da spakuje lične stvari i  
17 nakon toga je odatle proterana i već je stigla u zeničku regiju, a na prostoru  
18 Sanski Most, Prijedor, Bosanski Novi ta aktivnost je po izveštajima od juče i  
19  
20  
21  
22  
23  
24  
25  
26  
27  
28  
29  
30

1 danas, u toku. U četničkom etničkom čišćenju tih prostora saraduje i UNPROFOR  
2 koji dovozi čak autobuse u koje prima putnike i prevozi ih po nekom svom planu.  
3 2.500 Muslimana je već prebačeno u Liku i Titovu Korenicu. Tamo su im pružili  
4 privremeno utočište i čekaju nastavak putovanja. Pošto su im do Like i Titove  
5 Korenice životi bili dovedeni u opasnost, sa prostora Cazina i Bosanske Krupe je  
6 tražilo da ode 540 građana srpske nacionalnosti što je dogovoreno na sastanku u  
7 Titovoj Korenici između doktora Ljubijankića i Nenada Ibrahimpašića sa  
8 delegacijom SDS-a pod pokroviteljstvom UNPROFOR-a. Ovo je političko, ali i važno  
9 vojno pitanje jer je u direktnoj suprotnosti sa ciljevima naše borbe i traži  
10 studioznu analizu nakon prikupljenih informacija sa terena. Tim više što ova  
11 pojava nije usamljena jer SRNA pokazuje veliki broj građana srpske nacionalnosti  
12 iz centralne Bosne, doline Neretve na privremeno okupiranom prostoru i to:  
13 Nevesinje, Boračko jezero, a najviše u predgrađima Sarajeva, Vogošća, Ilijaš.  
14 Ilidža itd. Veliki ih je broj da bi se moglo govoriti o pojedinačnim  
15 slučajevima, već je očigledno da se radi o široj akciji iza koje stoje lokalne  
16 strukture i MUP. Samo da znate, ovakvom akcijom je pojačana blokada grada  
17 Sarajeva jer je ublažen ili potpuno otklonjen glavni problem koji četnici imaju,  
18 a to je nedostatak ljudstva.

19 I na kraju, zamolio bih gospodina Juru Pelivana kao predsednika Vlade da

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 preko UNPROFOR-a razreši problem isključivanja struje u bihaćkoj regiji od  
2 strane četničke vlasti iz Banja Luke. Ovde se struja koristi kao oružje pa je  
3 zahtev naših organa vlasti iz Jajca da oni njima isključe struju u Banja Luci.  
4 Nedostatak struje u Bihaću izaziva mnoge probleme, a pored ostalih ne može da  
5 radi radio i TV mreža preko koje se prenose signali opasnosti. Tako je juče palo  
6 nekoliko granata i poginulo je osam civila i pet boraca. Problem je urgentni i  
7 traži hitnu reakciju. Napomena : Muhamed Čengić je na jednoj od narednih sednica  
8 Predsedništva postavljen za ekonomskog predstavnika Republike Bosne i  
9 Hercegovine u Republici Turskoj, a Predsedništvo o razmeni stanovništva o kojoj  
10 sam informisao nije nikad raspravljalo niti je na bilo koji način reagovalo na  
11 ovu pojavu koja se u manjem ili većem obimu pojavljivala i kasnije u različitim  
12 dijelovima Bosne i Hercegovine."

13 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Hvala što ste to pročitali. Prevoditelji  
14 su vas vrlo blizu pratili, koliko sam primijetio.

15 G. JOSSE: [simultani prevod]

16 P: Na samom početku toga izvotka, gospodine Kecmanović smo čuli da je ta  
17 sjednica snimana. Naravno, Vi na njoj niste bili, ali jeste li Vi znali da su se  
18 sjednice snimale?

19 O: Da, da, čak smo u...u...u prvo vreme dobijali i neku vrstu sažetka tih  
20 sastanaka, a posle ne. I to se pravdalo situacijom izuzetnom, kad je to tehnički

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 nemoguće, skupo, neizvodivo, neracionalno itd.

2 P: Ovo što je na 138. stranici pisano kurzivom, zapravo predstavljaju  
3 komentar nečega što je gospodin Halilović opisao da se događa na tome sastanku,  
4 zar ne? Da li Vi to tako shvaćate?

5 O: Da, Halilović zapravo...

6 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Tieger, izvolite. Ja sam  
7 prekasno primijetio da ste ustali da tražite riječ.

8 G. TIEGER: [simultani prevod] Ja samo mislim da će svjedok iznijeti  
9 komentar odgovarajući na ovo konkretno pitanje. No izgleda da je taj komentar  
10 već ugrađen u pretpostavku koja moguće nije bila namjeravana, a to je da je ono  
11 što je ranije bilo pročitano zapravo bio opis gospodina Halilovića, a ne...  
12 zapravo, meni nije sasvim jasno što je tu opis, a koji dijelovi su zapravo odraz  
13 snimane sjednice. Možda bi to trebalo pojasniti.

14 G. JOSSE: [simultani prevod] ja se slažem s uvažanim kolegom.

15 P: Dakle, gospodine Kecmanoviću, možete li nam Vi najbolje što možete  
16 kazati, kako Vi shvaćate razliku između ovih dijelova koji su pisani kurzivom i  
17 ovih koji nisu?

18 O: Ja razumijem stvari tako da je ovo što je pisano normalnim slovom, da  
19 je to neka vrsta, pa evo i piše ovde: "Izvod iz magnetofonskog snimka sjednice  
20 Predsjedništva." Dakle, ovaj... nema sumnje da je riječ o...o...o snimku. A  
21 ovo...ovo što stoji kao napomena kurzivom, to je komentar Čengića, ja bih rekao  
22 komentar koji se otprilike podudara sa onim što sam i sam govorio u...u ovaj...  
23 u...u prilikama različitim u toku ova tri dana, a to je da je Predsjedništvo  
24 funkcionisalo krajnje neregularno i da je Izetbegović to vodio vrlo proizvoljno.

25

26

27

28

29

30

1 Tako da, ne samo meni nego i Haliloviću je uskraćeno prisustvo nekoj od tih  
2 sjednica. Doduše, do vremena kad je.. do vremena proglašenja ratnog stanja on i  
3 nije bio član Predsedništva nego je samo pozivan u ono tzv. prošireno  
4 Predsedništvo koje nije ime nikakvog foruma nego samo opis činjenice da su neki  
5 ljudi pozivani u različitim prilikama. Nekad je to bio Sefer Halilović, a nekad  
6 je bio Jerko Doko koji je bio ministar odbrane, Hrvat, uzgred da pomenem,  
7 predstavnik HDZ-a. Po meni, Halilović ovde... Halilović je nakon proglašenja  
8 ratnog stanja postao član ratnog Predsedništva, dakle, na neki način punopravan  
9 jel', sa pravom glasa, punim kapacitetom, ali i njemu se očigledno događalo ovo  
10 što i meni i Pejanoviću da jednostavno nismo bili uključeni u neke stvari. Ja  
11 zato imam, ako Vas zanima, i objašnjenje zašto se to dešavalo sa Halilovićem.

12 P: Za sada, ne. Vi ste rekli nešto ranije, u ranijem dijelu Vašega  
13 odgovora, ili barem smo tako dobili u prijevodu, Čengićeve komentar. No, svakako  
14 se radi o Halilovićevom komentaru, zar ne?

15 O: Halilovićevom komentaru o Čengiću, između ostalog, je l'. O njegovom  
16 imenovanju za predstavnika u Turskoj, itd. To se vezuje za onu napomenu da oni  
17 koji su otišli iz Sarajeva ne trebaju davati nikakve funkcije, itd. Muhamed  
18 Čengić je bio važna ličnost u hijerarhiji SDA, onda je otišao u Tursku ili se  
19 zatekao tamo u nekom poslu, nije se vratio i onda je tražio odavde da mu se da  
20 neka titula ambasadora, diplomatskog predstavnika, itd. Halilović je očigledno  
21 brio...bio protiv toga, međutim... ovaj... naknadno je ipak ta ovaj... takva  
22 funkcija

23  
24  
25  
26  
27  
28  
29  
30



1 data Muhamedu Čengiću. To je suština.

2 P: Da. Da, da.

3 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] prije nego što nastavimo, gospodine Josse,  
4 ja mislim da bi trebalo ponovno pročitati ovaj dio i to vrlo polako zato što iz  
5 zadnjeg odgovora svjedoka sam shvatio da gospodin Čengiće nije bio imenovan  
6 ekonomskim predstavnikom Republike Bosne i Hercegovine u Republici Turskoj, a  
7 predsjedništvo o razmjeni stanovništva koje sam ja informisao, nije nikada  
8 raspravljalo. Meni nije sasvim jasno na koju je funkciju točno bio imenovan  
9 gospodin Čengiće.

10 G. JOSSE: [simultani prevod] Ja bih htio pojasniti stvar, molim Vas. Drugi  
11 dio Halilovićevog komentara je ono što brine Obranu.

12 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da, ali svjedok nam govori što se događalo  
13 sa gospodinom Čengićem. Ako Vi kažete da to nije relevantno u ovom trenutku,  
14 zaustavimo ga tu i postavite konkretno pitanje.

15 G. JOSSE: [simultani prevod] Ja bih baš to rekao da to nije relevantno.  
16 Dakle, drugi dio ovoga odgovora kojemu prethodi riječ "napomena."

17 P: Molim Vas, gospodine Kecmanoviću, da nam opišete kako ste Vi i kako Vi  
18 shvaćate riječ "napomena", što to za Vas znači?

19 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Tieger, izvolite.

20 G. TIEGER: [simultani prevod] Oprostite, molim Vas, gospodine profesore.

21 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Zar ne bismo mogli pitati prevoditelje što  
22 znači "napomena"? Jer pomalo je nejasno u prijevodu. Izgleda da "napomena" je  
23 riječ koja stoji sama za sebe, a ona je izgleda postala dio ovoga retka.

24

25

26

27

28

29

30

1 Biste li, molim vas, gospodo prevoditelji nam kazali što znači "napomena"?

2 PREVODILAC: /nedostaje simultani prevod/

3 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da, to je onda sada jasno i shvaćamo da se  
4 radi o napomeni, dakle o bilješci, primjedbi gospodina Halilovića u kojem on  
5 nešto govori u vezi sa ovim transkriptom.

6 Gospodine Tieger, izvolite.

7 G. TIEGER: [simultani prevod] Meni se čini da smo mi zašli zapravo u  
8 daljnje obavljanje posla koje bi po mom mišljenju moglo biti problematično.  
9 Naime, mi smo zapravo ponovno otvorili ovime glavno ispitivanje i to ne time što  
10 se od svjedoka traži da govori o pitanjima o kojima se nije u dovoljnoj mjeri  
11 ranije raspravljalo, a s kojima je on upoznat, nego zato što ga se pita da  
12 iznese komentar o nečijem komentaru.

13 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. Tako je.

14 Gospodine Josse, molim Vas postavite konkretna pitanja svjedoku s tim u  
15 vezi.

16 G. JOSSE: [simultani prevod] Pa skoro sam i došao do toga, časni Sude. Ovo  
17 je zadnje pitanje u vezi s ovom temom. Svakako, ako se na to iznosi prigovor  
18 Vijeće će čuti i naš stav.

19 P: No, pitanje glasi: Gospodine Kecmanoviću, možete li Vi dati bilo kakvo  
20 objašnjenje, uz pretpostavku da je ovo točno, zašto Predsjedništvo nikada nije  
21 raspravljalo o ovome pitanju kretanja, dakle pokreta stanovništva ponovno?

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Mislim da je to upravo suština, to je ono što Halilović hoće da kaže da  
2 iako je on na prethodnoj sjednici postavio, otvorio taj problem razmjene  
3 stanovništva, da Predsjedništvo o tome nije raspravljalo. Ja mogu da potvrdim da  
4 takvih rasprava nije bilo, bar nije bilo u mom prisustvu, kao što vidite nisam  
5 uvijek bio pozivan. Ali objašnjenje je u tome što je zapravo u muslimanskom  
6 rukovodstvu su bile dvije linije koje... i to jedna konstanta mogu reći, do  
7 današnjeg dana. Jedna linija koja zastupa, ne znam više koji izraz da upotrebim  
8 da ne bi bilo pogrešno shvaćeno, neke vrste federalizacije Bosne, ovo otprilike  
9 što je Dejtonski sporazum uradio. Nastavljanje te linije i afirmacija te linije  
10 je jedna linija kojoj je, mislim, Halilović pripadao, koja, i to mogu potvrditi  
11 u više drugih primjera, on je zastupao neku vrstu situacije koja je bila u onom  
12 komunističkom periodu, kako je Bosna i Hercegovina izgledala. I mislim da je  
13 zbog toga Halilović, koji je u više navrata takvu svoju poziciju izlagao, da je  
14 zbog toga poslije i smijenjen od strane Izetbegovića i vrha SDA.

15 G. JOSSE: [simultani prevod] Ja ću preći na sljedeću temu.

16 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da, izvolite.

17 G. JOSSE: [simultani prevod]

18 P: Vama je postavljen čitav niz pitanja o podjeli grada Sarajeva. Četvrta  
19 varijanta o kojoj ste govorili za vrijeme glavnog ispitivanja kada vam je  
20 gospodin Stewart postavljao pitanja, me sada zanima. Da li je ona predviđala, a  
21 možda se radi o jezičnom pitanju, da li je dakle ona obuhvaćala podjelu ili pak  
22 transformaciju Sarajeva?

23 O: Podjela, transformacija, regionalizacija, federalizacija... Pazite, to  
24  
25  
26  
27  
28  
29  
30

1 su izrazi koji su se u našem...našem...našoj komunikaciji političkoj i dnevnoj  
2 ispreplitale bez neke striktnije diferencijacije, distinkcije šta je šta. Riječ  
3 je bilo u trećoj varijanti... u četvrtoj, naime, koja je prihvaćena bila  
4 obostrano, da se u centru grada obezbijedi jedan ekstrateritorijalni prostor,  
5 upravo onaj dio grada gdje se nalaze zajedničke institucije. Jer se računalo na  
6 zajedničke institucije koje bi bile na državnom nivou i u kojima bi  
7 participirale sve tri strane. Ostali dio Sarajeva bio je planiran kao jedan  
8 produžetak etničkih teritorija. Kad kažem "etnički" niko nije mislio, a najmanje  
9 ja, na etnički čiste teritorije, nego na teritorij gdje postoji većina jednog od  
10 tri naroda. Tako se dobro sjećam da je tu pomenuta Bašćaršija koja bi se... to  
11 je zapravo opština Stari Grad, to je područje na kome sam ja stanovao, da se  
12 ono, kao dominantno Muslimanima naseljeno, priključi prostoru etničkom  
13 muslimanskom. Naravno, nikad ne bih takav predlog dao da je to podrazumevalo  
14 etničko čišćenje jer to znači da bih ja bio protjeran iz svoga stana. Nego,  
15 naprosto, bilo je riječ o većini. Isto tako postojali su, pogotovo po rubu  
16 Sarajeva, dakle, te rubne opštine su bile dominantno naseljene Srbima. Postoji  
17 jedan izlaz iz Sarajeva, to se zove Stupska Petlja koja je tradicionalno i prije  
18 rata bila naseljena dominantno Hrvatima i ta Stupska petlja trebala je da bude  
19 kopča sa nekom enklavom, entitetom, kantonom... Nismo išli... Nismo tad  
20 upotrebljavali izraz "entitet", to se kasnije javilo. Trebala je da bude spona  
21 grada sa tim hrvatskim dijelom. To je otprilike sadržavao taj...taj predlog.

22  
23  
24  
25  
26  
27  
28  
29  
30

1 P: Moje zadnja tema moja o kojoj bih s Vama razgovarao u dodatnom  
2 ispitivanju se također odnosi na Sarajevo. Jutros su Vam postavljena pitanja o  
3 Vašem znanju o srpskome granatiranju grada. U jednome trenutku Vi ste nastojali  
4 razraditi odgovor koji ste neposredno prije toga dali i rekli ste: "Ako mi se  
5 dopusti samo reći kao ilustraciju nejasne situacije iz sarajevskih izvora,  
6 primjerice..." i u tom trenutku Vas je prekinuo predsjedavajući sudac. Sjećate  
7 li se što ste htjeli reći? I ako se sjećate, biste li sucima kazali sada.

8 G. TIEGER: [simultani prevod] Oprostite.

9 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Izvolite.

10 G. TIEGER: [simultani prevod] Bio je duži razgovor, postavljena su pitanja  
11 u pogledu nekih konkretnih tema. Svedok je zaustavljen u nastojanju da dā  
12 dodatno pojašnjenje zato što je Sud smatrao da je to ništa više do manje-više  
13 pokušaj da se izbegne ono što je Sud bio naložio.

14 G. JOSSE: [simultani prevod] Koliko se ja sećam, mislim da je sudija rekao  
15 da se može kasnije vratiti na to.

16 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. Rekao sam svedoku da ukoliko bude  
17 želeo da još nešto doda na svoj iskaz, a to nije isto što i Vi radite, gospodine  
18 Josse. Vi ste rekli: "Molim Vas, recite nam šta ste imali na umu." A ja bih ga  
19 pitao: da li ste smatrali da je još nešto bitno? Ali nemojmo sada da dužimo na  
20 tu temu.

21 G. JOSSE: [simultani prevod] Ja smatram da nisam ništa uradio što nije  
22 prikladno za dodatno ispitivanje. Jedina alternativa...

23  
24  
25  
26  
27  
28  
29  
30

1 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Hajte da pozovemo svedoka /?da odgovori/.

2 Gospodin Josse Vas je pitao i rekao da kada sam Vas ja jutros prekinuo, Vi  
3 ste rekli da biste želeli nešto da objasnite, tako da, ako želite nešto da  
4 dodate, molim da to učinite.

5 SVEDOK: Hvala. Ne sjećam se da li je baš bilo to jel /sic/ je ovaj...  
6 dosta...dosta bilo naporno to ispitivanje u...u prijepodne, satima. Naime, ja  
7 svjedočim prvi put u životu, a predajem čitav život, tako da ovaj... se teško  
8 snalazim kod kratkih odgovora. Mislim da je bila stvar... reč o tome da sam htio  
9 da objasnim tu... nesporazum sa gospodinom tužiocem, odnosno, meni se čini da se  
10 nismo dobro razumjeli šta znači kad ja u tekstu kažem da je Sarajevo bilo  
11 obasipano granatama sa brda i... a kad ka... i kad s druge strane kažem, pomenem  
12 nadmoćnu artiljeriju, a sa druge strane kažem da ja ne mogu da poredim snage sa  
13 jedne i druge strane i efekte toga. Ja sam naprosto samo znao jednu stranu. Ja  
14 nisam mogao... imao uvid kakvi su efekti dejstva iz grada i naprosto ne mogu tu  
15 nikakvu komparaciju da napravim ko je jači, ko ima veću snagu razornu i veću  
16 /nerazgovetno/ to je problem.

17 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Kecmanoviću, to je sve što ste  
18 rekli. Ja ću Vam pročitati kako se to tačno desilo.

19 Vi ste pitali: "Ako mi dopustite da navedem primer nejasne situacije iz  
20 sarajevskih izvora. I na primer..." I tad sam Vas ja prekinuo i rekao Vam da  
21 ,ukoliko na kraju iskaza ima stvari za koje smatrate da je bitno da nam ih  
22 kažete, da ćete imati mogućnost to da učinite. Da li će to biti ovaj primer,

23

24

25

26

27

28

29

30

1 ilustracija koju ste želeli da navedete ili nešto drugo, molim Vas recite nam  
2 sada, ali nemojte ponavljati šta ste već izjavili jer smo vas pažljivo  
3 saslušali. Izvolite.

4 SVEDOK: Zahvaljujem Vam, uz Vašu pomoć prisjetio sam se o čemu se  
5 konkretno radilo, naime, šta sam imao na pameti. Imao sam na umu vrlo  
6 kontroverzne informacije koje su kružile gradom povodom zbivanja. S jedne strane  
7 to su bili medijski izvori sa srpske i muslimanske strane, kao jedno. I drugo,  
8 tumačenja pojedinih ljudi koji su sa autoritetom poznavanja situacije mogli da  
9 kažu i nešto što se zbiva iza scene. Mislim, između ostalog, na neka vojna lica  
10 koja su bila u Armiji BiH-a, na neke pripadnike paravojnih formacija koje sam ja  
11 kao čovjek koji je odrastao u tom gradu poznao, neki moji prijatelji iz ulice,  
12 iz dječaćkih dana koji su krenuli pogrešnim putem i koji su se onda angažovali u  
13 tim paravojnim jedinicama. Tako sam recimo imao priliku da čujem da je...  
14 naknadno, da je pucnjava na poznati skup pred Skupštinom, nije došla recimo, iz  
15 hotela "Holiday Inn", nego, kako su rekli, da su pucali i specijalci iz  
16 Sarajeva. Tačno se sjećam formulacije "i", nije rečeno "samo" nego "i". Poslije  
17 godina i godina, došlo mi je u ruke, u Beogradu, novine iz Sarajeva gdje taj  
18 isti čovjek daje jednu ispovijest za bošnjačku štampu i gdje zapravo tvrdi da su  
19 ti...ti podaci bili potpuno tačni. Ponovio je otprilike, samo u široj verziji,  
20 ono što je meni neformalno, privatno rekao kao čovjeku koga dobro poznaje i u  
21 koga ima povjerenje. To je jedan primjer, dakle, a bilo je takvih primjera  
22 mnogo.

23  
24  
25  
26  
27  
28  
29  
30

1 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Hvala.

2 G. JOSSE: [simultani prevod] Hvala vam na Vašoj istrajnosti, časni Sude.

3 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Imam nekoliko pitanja za Vas, gospodine  
4 Kecmanoviću.

5 [Ispituje Sudsko veće]

6 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Najpre, da se nadovežem. Rekli ste nam da  
7 prošireno predsedništvo Bosne i Hercegovine je bilo u obliku tome da je  
8 Predsedništvo prošireno time što su pozivani gosti. Da li biste mogli da nam  
9 navedete neki pravni osnov na osnovu čega se to definiše, na primer, ako se  
10 kaže: Predsedništvo može da pozove ljude koji nisu članovi Predsedništva u  
11 slučaju rata itd.

12 G. TIEGER: [simultani prevod] Oprostite, časni Sude, ali pominjanje ratnog  
13 stanja može da izazove dvosmislenost, usled čega može doći do zabune. Svedok je  
14 govorio o proširenom Predsedništvu pre proglašenja ratnog stanja, a onda je  
15 drugačija situacija bila nakon.

16 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Moram to da proverim.

17 Ali možete li nam objasniti kako to da je bilo dopušteno da gosti  
18 prisustvuju sednicama Predsedništva Bosne i Hercegovine? Da li je to bilo u  
19 vreme ratnog stanja ili je to bilo i pre?

20 O. To je bilo i pre...prije proglašenja ratnog stanja i od tih... nismo...  
21 nije ih niko oslovljavao kao goste, nego titulama njihovim, predsjednika Vlade,  
22 ministra za jednu, drugu oblast itd. Bio je različit sastav, mada ima

23

24

25

26

27

28

29

30



1 nekih...nekih koji su gotovo redovno ili vrlo često bili tu prisutni. Na primer,  
2 ja sam malopre usput pomenuo, u nekim situacijama je vojne strukture zastupao  
3 ministar odbrane, gospodin Jerko Doko, a u nekim prilikama je to, u tom periodu,  
4 bio general Sefer Halilović. Isto tako, nekim sjednicama je prisustvovao  
5 ministar unutrašnjih poslova Alija Delimustafić, a u nekim prilikama nije iz  
6 policijske strukture bio niko. Predsjednik Vlade je ponajčešće bivao, nešto  
7 manje je potpredsjednik Skupštine koji je zapravo zas... itd.

8 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] U redu. Rekli ste nam ko su bili gosti,  
9 ali mene interesuje gde možemo naći u Ustavu, dakle, u nekom pravnom osnovu da  
10 se to predviđa. Ili je to jednostavno bilo nešto što se tako sprovodilo u  
11 praksi?

12 O: To se naprosto... moguće da je bilo u nekom poslovniku o radu  
13 Predsjedništva, dakle, da je negdje u nekom dokumentu stajalo, jer poslovnik je  
14 nešto tako što... predstavlja normu ali ne naravno nekog visokog nivoa.  
15 Pretpostavljam da je bilo u poslovniku, a moguće da je bio i samo dio...dio  
16 prakse. Jer naprosto, znate, teško je o nekim stvarima bilo raspravljati na  
17 Predsjedništvu bez prisustva premijera. Ali kad je proglašeno ratno stanje onda  
18 se situacija izmijenila i onda su i ti ljudi, neki od tih ljudi postali, ovaj...  
19 itd. Ovi punopravni članovi.

20 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Punopravni članovi. A to je bilo nakon što  
21 je proglašeno ratno stanje?

22 O. Tako je.

23 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da li možemo doći do nekih pravnih  
24 instrumenata, zakona gde piše koji će broj biti članova Predsedništva nakon što  
25 se proglasi ratno stanje i ko će biti ti ljudi koji će biti u Predsedništvu? Da  
26 li je to bila samo praksa ili je to pak imalo i neko zakonsko utemeljenje?

27 O: Što se tiče sastava ratnog Predsedništva, mislim da je tu... gotovo da

28  
29  
30

1 sam siguran da je to bio dio zakonske materije. Mada, nije...nije na odmet  
2 da...da pomenem da su tu vrstu dokumenata ljudi u Predsjedništvu, izuzev Mirka  
3 Pejanovića, vrlo slabo poznavali. Vrlo, vrlo komplikovane nijanse između stanja  
4 neposredne ratne opasnosti, stanja ratne opasnosti, stanja... ne znam još  
5 kakvih. Tek na posljednjem mjestu dolazi... proglašenje ratnog stanja. On je bio  
6 taj koji je Predsjedništvu držao... ovaj... predavanje o tome kakve su razlike  
7 između tih nivoa jer to se, nije da niko nije znao, on je bio čovjek koji je  
8 radio u bivšem...bivšem režimu, radio na političkom sistemu tako da je znao te  
9 stvari.

10 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] U redu. Hvala. Sledeća tema; govorili ste  
11 o informacijama kojima ste raspolagali kada ste bili u Sarajevu. Mogli ste da  
12 pratite šta se izveštava u medijima obeju strana i dobijali ste kontradiktorne  
13 informacije. I govorili ste o radiju, o izvorima vesti. Imali ste radio, novine  
14 obeju strana u Sarajevu, zar ne?

15 O: Novine sa one druge strane, ne, nego samo radio program.

16 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Uredu. Samo radio. Televizija obeju  
17 strana?

18 O: Kad je bi... kad smo imali struju, električnu energiju, onda smo imali  
19 i televiziju, a u fazama kad ne, onda smo na tranzistoru mogli da slušamo radio  
20 program sa obe strane.

21 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] A neke međunarodne programe, da li ste  
22 njih mogli da čujete?

23 O: Povremeno da i to je ljude posebno interesovalo da čuju šta se napolju  
24 događa, izvan Bosne i Hercegovine.

25 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da li to znači da ste mogli da gledate i  
26 stranu televiziju?

27

28

29

30

1 O: A ne, to nije moglo u Sarajevu prije ra... ni prije rata, u mirnodopsko  
2 vrijeme.

3 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Čak ni preko satelita, odnosno  
4 zahvaljujući satelitskim antenama?

5 O: Vrlo je mali broj ljudi koji je mogao to da...da koristi prije rata.  
6 Satelitski telefon, recimo, je prvi u Predsjedništvo, po privatnoj liniji donio  
7 Fikret Abdić i on je jedini imao satelitski telefon, a drugi članovi  
8 Predsjedništva uključiv i predsjednika Predsjedništva nisu imali.

9 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da li je Predsjedništvo imalo pristup  
10 televiziji preko satelita? Hoću reći, ima puno javnih kanala koji se mogu  
11 gledati koje je pretpostavljam, bilo lakše gledati negoli imati satelitski  
12 telefon na raspolaganju?

13 O: U zgradi Predsjedništva postojala je konferencija za štampu... sala za  
14 konferencije za štampu i tu su neprestano sjedili veći broj novinara. To je bilo  
15 jedno mjesto gdje su se okupljali, a ne samo radili i tu su pred kamerama  
16 televizijskim nastupali povremeno članovi Predsjedništva. Nastupali su  
17 pojedinačno, a bilo je neki dogovor da jedan od nas izvijesti medije o tome šta  
18 se tog dana na Predsjedništvu događalo, šta se radilo i tako dalje. Međutim,  
19 pošto je Stjepan Kljujić... da.

20 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine, sada idete sa prijema emisija  
21 na emitovanje programa, a to je nešto drugačije. Ja sam Vas pitao da li je  
22 postojala bilo kakva mogućnost u zgradi Predsjedništva ili negde gde su mogli  
23 biti članovi Predsedništva ili njihovi pomoćnici i gde bi se mogla gledati  
24 strana televizija poput CNN-a ili šta god već.

25 O: Ne.

26

27

28

29

30

1 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Moje sledeće pitanje... odnosno ne, još  
2 nešto. Pretresno veće je čulo puno toga, uključujući i od Vas o tome kako je to  
3 rat u kojem su mediji odigrali veliku ulogu i na osnovu onoga što sam ja razumeo  
4 ovo tehnički gledano nije bilo nešto toliko spektakularno da primete satelitski  
5 program. Pa, recite nam kako to da je predsedništvo ignorisalo ovo što ja  
6 smatram da je veoma vitalna stvar, a to je da se primaju informacije o tome kako  
7 se sukob sagledava u inostranstvu.

8 O: U pravu ste, to zaista izgleda vrlo neobično. Međutim, veza sa  
9 inostranim svijetom, al' na jedan specifičan način bila je... bili su službenici  
10 UNPROFOR-a koji su bili u to vreme u Sarajevu i držali kontakte sa pojedinim  
11 članovima Predsjedništva. To je bila ta veza sa... naravno nije bio to pravi  
12 nad... prava kompenzacija za problem o kome Vi govorite, ali je eto to bilo  
13 tako.

14 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Rekli ste nam da kada ste došli na Pale u  
15 onoj sobi gde ste čekali ili u svakom slučaju u toj sobi, rekli ste: "Nisam tamo  
16 sedeo, čekao. Ja sam pročitao sve novine koje nisam mogao da čitam dok sam bio u  
17 Sarajevu." Na koje novine mislite? Dakle, nakon što ste došli na Pale.

18 O: Nisam baš rekao da sam sve novine pročitao, ali rekao sam da to vrijeme  
19 koje je trebalo da provedem čekajući odlazak za Beograd, da sam iskoristio za  
20 čitanje štampe i to mi je bilo veliko osvježenje. Naime, to što je bilo u  
21 Sarajevu kao štampa, to je bilo reducirano vrlo, kao letak otprilike. Tu sam  
22 naišao na štampu, prije svega beogradsku, jer ni... kol'ko znam u to vrijeme je  
23 u Republici Srpskoj izlazio samo novina *Glas Srpski*, to je bilo i prije rata  
24 postojalo. To nije bila neka naročito, ovaj... kvalitetna novina, ali je bilo  
25 vidio sam dosta beogradske štampe na koju sam navikao da je čitam od ranije, iz  
26 mirnodopskih vremena. To je *Politika*, to je *Nin* i slično. *Politika* je dnevni

27  
28  
29  
30

1 list, a *Nin* je najpoznatiji nedeljnik, politički.

2 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Niste čitali neke strane novine?

3 O: Nije...nije bilo. Nisam naišao na to tamo.

4 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Kasnije u Beogradu, recite nam kako je  
5 tamo stanje izgledalo, mislim pri tom na pristup stranoj štampi i stranim radio-  
6 televizijskim programima.

7 O: Pa tamo je naravno bilo mnogo bolje. To je bila mirnodopska situacija,  
8 osim toga ja sam imao i dosta kontakata sa stranim diplomatama koji su još  
9 uvijek bili u Beogradu i imao sam razgovore, imao sam izvore kad je situacija  
10 bila, naravno, gotovo normalna. Naravno, tamo je bilo isto tako vrlo podijeljeno  
11 javno mnijenje oko rata u Bosni i Hercegovini, tako da je to bilo vrlo  
12 podsticajno za razmišljanje, analizu i tako dalje. Naravno...naravno to je sve  
13 spadalo u neko vrijeme kasnije, jer ja sam prvih nekoliko nedjelja, čitavih  
14 mjesec dana proveo u bolnici tako da to baš nije bilo neko vrijeme velike moje  
15 aktivnosti. Više sam bio u kontaktu sa familijom i pratio vijesti o zbivanjima u  
16 Sarajevu. Dio porodice moje bio je još uvijek tamo.

17 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Vratimo se na trenutak na Sarajevo. Rekli  
18 ste da ste tamo imali radio. Nije li tačno da ste lako mogli čuti šta emituje  
19 BBC ili CNN radio program? Nisam stručnjak, ali možda je bilo dovoljno da se  
20 prebacite na AM ili FM. Dakle, nije bilo potrebno da imate bilo kakve satelitske  
21 antene ili bilo kakvu specijalnu opremu, jednostavno uključite radio aparat.

22 O: /prevod engleskog transkripta: "Da."/

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Zar to nije činjeno?

2 O: Paradoksalno, ali za to sam imao više prilike prije nego što sam se  
3 aktivirao u...u...u Predsjedništvo. Kad sam se angažovao politički, tad sam  
4 praktično od jutra do kasno uveče provodio u Predsjedništvu. I naravno, nisam  
5 imao vremena da... tako da sam u neku ruku bio i manje informisan nego dok nisam  
6 ušao u Predsjedništvo. Na jedan način bolje, na drugi način slabije. Znate,  
7 suviše sam bio skoncentrisan na tekuće događaje, stvari u Predsjedništvu, oko  
8 kućnih stvari i porodice i tako dalje. Tako da...da... naprosto to što inače sam  
9 činio i činim, tada nisam imao kada.

10 A u tehničkom smislu Vi ste u pravu, to je zaista bilo moguće i nešto su  
11 mi govorili moji prijatelji i članovi porodice što su oni čuli. Do tada, do  
12 ulaska u Predsjedništvo to sam re...redovno činio. Opet i to morate imati u  
13 vidu, obično uveče struje nije bilo, bilo je zamračivanje grada pa nije bilo  
14 struje, onda to znači da je moglo samo preko tranzistora, preko baterija, pa to  
15 je slab zvuk bio pa...ovaj... i tako dalje. Vrlo sve u svemu nekvalitetno  
16 informisanje, nepotpuno.

17 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Hvala Vam na tim odgovorima. Ja nemam više  
18 pitanja.

19 Da li ima pitanja koja proizilaze iz pitanja Veća? Ne gospodine Tieger, ne  
20 gospodine Josse?

21 Onda je ovime završen Vaš iskaz u ovoj sudnici gospodine Kecmanoviću.  
22 Želeo bih da Vam se zahvalim što ste došli u Hag i odgovorili, mogao bih reći  
23 opsežno odgovorili, na pitanja obeju strana i Veća i želim Vam srećan povratak  
24 kući.

25

26

27

28

29

30

1 SVEDOK: Zahvaljujem. Imam jednu molbu. Pošto ja sutra odlazim iz Haga i  
2 neću imati pristupa u Pritvorsku jedinicu, da l' mogu da se pozdravim sa  
3 gospodinom Krajišnikom?

4 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. Samo izvolite.

5 [Svedok se povlači]

6 [Pretresno veće i sekretar se savetuju]

7 G. JOSSE: [simultani prevod] Ja znam da moram tražiti brojeve dokaznih  
8 predmeta za dva dokumenta koja sam predočio, mislim da se radi samo o dva.

9 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Jedan dodijeljeni broj za izvadak iz  
10 knjige *Pad Jugoslavije*, to je knjiga gospodina Ed Vulliamya za koji nemate je  
11 D157, zatim izvadak sa sjednice Bosne i Hercegovine od 20 juna je D158 i zadnji  
12 je dio knjige gospodina Halilovića koji će biti dokazni predmet broj 159.

13 Hvala Vam gospodine tajniče.

14 G. TIEGER: [simultani prevod] Oprostite, časni Sude. Samo jedna manja  
15 administrativna stvar, *Raspad Jugoslavije* je knjiga Mishe Glennyja, a ne Eda  
16 Vulliamya.

17 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. Da, da... Glenny nije Vulliamy, on  
18 je...

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 G. JOSSE: [simultani prevod] to je bio dokazni predmet P1151, časni Sude.

2 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da, da. Ja zapravo uvodim zbrku u svu ovu  
3 književnost koja je predočena Vijeću.

4 G. JOSSE: [simultani prevod] Ja bih zamolio da mi se da jedno pojašnjenje.  
5 Dokazni predmet P1148, bilježnica, da li je namjera tužitelja ili Vijeća da se  
6 uvede čitava ta bilježnica u spis ili samo odabrani dijelovi. A ako je tomu  
7 tako, koje bi onda to stranice bile, tako da Obrana može znati o čemu se radi.

8 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Tieger?

9 G. TIEGER: [simultani prevod] Čitava bilježnica, časni Sude.

10 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Dakle, čitava bilježnica iako smo vidjeli  
11 samo njezine kraće dijelove.

12 G. TIEGER: [simultani prevod] Da, to je tačno. Ali ponajprije to je  
13 dokument kojega treba usvojiti u cijelosti. Mi smo vodili razgovore o cijelosti  
14 Cutilheirovog plana. Ja sam se pozivao na opći sadržaj te bilježnice i vjerujte  
15 mi, da je vrijeme dopustilo, ja bih više obrađivao i veći broj stranica toga  
16 dokumenta. Dakle, činjenica je da se mi nismo opetovano pozivali na tu  
17 bilježnicu tijekom čitavog unakrsnog ispitivanja je samo nesretan odraz pokušaja  
18 da se zadovolje vremenski zahtjevi.

19 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Josse, da li bi praktično  
20 rješenje bilo... odnosno, prvo, Vama na informaciju ovo Vijeće ne počinje čim  
21 izađe iz sudnice, čitati sve dokumente i bilježnice i sve što imamo. Mi do sada  
22 smo se zapravo samo usredotočili samo na jedan dio onoga što nam je predočeno, a  
23 imamo puno posla. Bi li bilo možda dobro vidjeti u kolikoj mjeri ta bilježnica

24

25

26

27

28

29

30



1 igra ulogu u tjednima koji dolaze i odgoditi možda konačnu odluku o tome kada  
2 vidimo da li nam je stvarno potrebna cijela bilježnica ili samo njezini dijelovi  
3 koji su spominjali i na koje smo se pozivali. Jer inače bismo mogli ući u stalne  
4 rasprave o tome da li je to relevantno, ali ne znam hoće li biti još neki dio  
5 koji ćemo trebati obrađivati.

6 G. JOSSE: [simultani prevod] Da, časni Sude. Ja sam zapravo htio tražiti  
7 da mi se odobri neko vrijeme da razmotrim ovu situaciju i da o tome razgovaram  
8 sa gospodinom Stewartom. I moram reći da imam slične primjedbe što se tiče  
9 dokaznog predmeta P1149, naime, izvještaja vještaka gdje, pretpostavljam Obrana  
10 želi da se uvede cijeli dokument kojega je sada spomenuo tužitelj. Ali dopustite  
11 mi da o tome porazgovaram sa gospodinom Stewartom, pa se možda možemo kasnije na  
12 to vratiti.

13 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da, naravno, jer mogu i zamisliti kako to  
14 izgleda. Ja taj dokument još nisam pročitao. Pogledajmo onda, molim Vas,  
15 dokumente koji jesu dobili brojeve dokaznih predmeta tijekom iskaza gospodina  
16 Kecmanovića.

17 Počinjemo sa dokaznim predmetom P1145. Ja ću ih obrađivati jednog po  
18 jednog. To je presretnuti razgovor P1146, još jedan presretnuti telefonski  
19 razgovor P1147, članak iz *Oslobođenja* za kojega još nemamo englesku verziju,  
20 gospodine Tieger. Je li tako? Ili smo ga dobili.

21 G. TIEGER: [simultani prevod] Možda ste u pravu, časni Sude. Oprostite.

22 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Molim Vas, provjerite...

23 G. TIEGER: [simultani prevod] Da, da.

24 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] ...da li postoji engleska verzija.

25 G. TIEGER: /prevod engleskog transkripta:"Da, naravno"/.

26

27

28

29

30

1 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] P1148... Imate li ikakvih primjedbi ili  
2 sugestija da kažemo da li je to dokument koji se privremeno usvaja ili da se  
3 čeka usvajanje? Tako da se Obrani dade prilika iznijeti daljnju argumentaciju o  
4 tome.

5 G. JOSSE: [simultani prevod] Časni Sude, pa ja bih Vas zamolio da Vijeće  
6 kaže da se očekuje usvajanje, dakle, da još nije riješeno.

7 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Dakle, to će biti P1148.

8 G. JOSSE: [simultani prevod] Razlog zašto je tomu tako, časni Sude, što će  
9 to zapravo podsjetiti Obranu.

10 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] On će ostati na našem popisu.

11 G. JOSSE: [simultani prevod] Da, zapravo to ide nama na korist.

12 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Mi se nastojimo riješiti što je moguće  
13 više neriješenih pitanja, ali razumijemo i Vašu situaciju.

14 Dakle, P1149, to je izvještaj vještaka koji također ostaje još  
15 neriješenim.

16 G. JOSSE: [simultani prevod] Da, ja bih rekao da je ista situacija.

17 G. TIEGER: [simultani prevod] Pa ja ne tražim da ga se usvojim, pa ne znam  
18 zašto bi nešto trebalo ostati otvorenim, odnosno, neriješenim.

19 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] A! A ja sam mislio da Vi tražite da se  
20 izvještaj vještaka, doktora Kecmanovića...

21 G. TIEGER: [simultani prevod] Ne, ne. Ja sam njemu predočio izvatke iz tog  
22 dokumenta koje je on provjerio i mislim da je to meni dovoljno.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Dakle, dovoljno je, što znači da mu nije  
2 potrebno određivati broj dokaznog predmeta za ove dijelove koji su čitani?

3 G. JOSSE: /prevod engleskog transkripta:"Zapravo"/...

4 U stvari, da. Obrana je mislila... a kako bi bilo da sada ustvrdimo da  
5 tužitelj ne traži ništa više osim što je svjedoku iznio nekoliko citata iz toga  
6 izvještaja, bez nuđenja istog na usvajanje što znači da mu ne treba označiti  
7 broj dokaznog predmeta Optužbe. A Obrana bi trebala razmisliti hoće li ona  
8 predložiti rečeni dokazni prijedlog na usvajanje. Gospodine Josse...

9 G. JOSSE: [simultani prevod] Pa ja ne mogu protiv toga ništa reći.

10 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Dakle, sada imamo na raspolaganju i  
11 dokazni predmet P1149. Gospodine Josse, Vi vjerojatno imate prednost u tome što  
12 je dokument već iskopiran i preveden.

13 P1150, razgovor, odnosno intervju sa gospodinom Kecmanovićem, dat *Tanjugu*;  
14 P1151, to je odlomak iz knjige Eda Vulliamya.

15 Dakle, usvajamo dokazni predmet 1145, P1146, P1150, P1151. 1147, 1148  
16 ostaju za sada još uvijek otvoreni, a dokument P1149 je ponovno slobodan,  
17 odnosno, taj dokument će možda u budućnosti dobiti broj dokaznog predmeta  
18 Obrane.

19 Zatim D157, D158 i D159 - prvi je odlomak iz knjige Mishe Glennyja, *Raspad*  
20 *Jugoslavije*, drugi su stranice iz zapisnika sa sastanka Predsjedništva Bosne i  
21 Hercegovine, a D159 je odlomak iz knjige gospodine Halilovića.

22 Imate li prigovora?

23 G. TIEGER: [simultani prevod] Ne, osim što bi trebalo primijetiti  
24 sljedeće, časni Sude. Što se tiče dodatnog ispitivanja i uvođenja tih

25

26

27

28

29

30

1 dokumenata, očigledno je da je Tužiteljstvo na neki način hendikepirano. No,  
2 Obrana je bila vrlo ljubazna i točno primijetila da kada se tražilo za taj  
3 dokument, da smo ih vidjeli samo na B/H/S-u. Dakle, ja to spominjem sada zato  
4 što se može pokazati da će možda i kasnije biti nekih drugih dokumenata koji će  
5 se možda kasnije predočavati Vijeću i htio bih sasvim jasno kazati kakav je naš  
6 stav sada.

7 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Dakle, D157 do 159 se usvajaju u spis.

8 Gospodine Josse, a ukoliko bude bilo kakvih drugih inicijativa tužitelja  
9 zbog kasnog objelodanjivanja tih dokumenata, vidjet ćemo što će se dogoditi i  
10 onda u skladu s time donijeti odluku.

11 [Pretno veće i sekretar se savetuju]

12 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Moram dodati ovome kako mi je upravo  
13 napomenuo tajnik sljedeće: prije nego što konačno usvojimo dokazne predmete 157  
14 do 159, treba podnijeti prijevode istih.

15 G. JOSSE: [simultani prevod] Pa ja sam i pretpostavljao da će takav biti  
16 Vaš stav.

17 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da, no nehotice je došlo do toga da to  
18 nismo kazali.

19 Gospodine Tieger, izvolite.

20 G. TIEGER: [simultani prevod] Oprostite, časni Sude. No, vrlo kratko, mi  
21 smo razgovarali s Tajništvom u vezi sa dostavom zahtijevanih sjednica  
22 Predsjedništva. One su tu i one se mogu podnijeti sada i onda razdijeliti,  
23 ovisno o tome koliko vremena imamo.

24 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da.

25

26

27

28

29

30

1           Gospodine tajniče, koliko vidim, ti dokumenti jesu zaprimljeni. Postoji li  
2 broj... ustvari, vidim da u indeksu imamo navedene brojeve dokaznih predmeta,  
3 ali nisu još svi dokumenti dobili te brojeve.

4           Gospodine tajniče, imate li Vi kakav prijedlog o tome kako ispuniti  
5 rubrike koje su još prazne?

6           SEKRETAR: [simultani prevod] Možemo im dati sljedeći broj na raspolaganju  
7 koji nam stoji.

8           SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. No jedan drugi način da se to napravi  
9 je da se čitavom ovom registratoru odredi jedan broj. Onda će doći do određenog  
10 ponavljanja, ali kopije su već napravljene, što nam u tom smislu ne pomaže. Ja  
11 mislim da bi bilo najbolje dati jedan broj i onda se pozivati na datum  
12 dokumenta, a ako imamo više sastanaka u jednome danu, onda... evo već vidim da  
13 nema... a ima, evo, 01.09.1992. Toga dana, dakle, samo toga dana su dvije  
14 sjednice, pa bi onda strane u postupku trebale jasno kazati o kojem se radi. Ako  
15 se radi o 1. septembru, i onda te dvije sjednice još nemaju brojeva. Dopustite  
16 mi da o tome razmislim, da porazgovaram s tajnikom tako da ne gubimo vrijeme na  
17 to, pa ćemo odrediti broj kasnije, da ne bismo donijeli pogrešnu odluku.

18           Imate li kakvih prigovora na usvajanje ovih dokumenata, osim brojeva, jer  
19 tu ima novih elemenata, gospodine Josse.

20           G. JOSSE: [simultani prevod] Pa ja ne vidim zašto bi Obrana ulagala  
21 prigovor.

22           SUDIJA ORIE: [simultani prevod] U redu.

23           Mi ćemo sada završiti i nastaviti ćemo sutra.

24           Gospodine Josse, ja pretpostavljam da nema nikakvih novih problema pri  
25 dovođenju sljedećeg svjedoka ovamo, da dā svoj iskaz.

26

27

28

29

30

1 G. JOSSE: [simultani prevod] On je u Pritvorskoj jedinici, ja sam  
2 razgovarao s njim, mogao sam do njega doći, i koliko znam danas popodne će mi  
3 opet biti omogućen, odnosno, večeras, kontakt s njim. I on će biti ovdje,  
4 spreman za sutra ujutro.

5 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Nastavljamo sutra u 09.00h.

6 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Molim ustanite.

7 ... Sednica završena u 13.46h.

8 Nastavak zakazan za četvrtak,

9 06.04.2006., u 09.00h.

10  
11  
12  
13  
14  
15  
16  
17  
18  
19  
20  
21  
22  
23  
24  
25  
26  
27  
28  
29  
30